

Nyugatplusz

VI. évfolyam 1. szám

ALAPÍTÓK: RAFFAI FERENC, SZABÓ ZOLTÁN ATTILA (FŐSZERKESZTŐ)
FŐVÉDNÖK: **KONYÁRI JÁNOS** • ARCULAT: KOVÁCS GÁBOR

újnyugat

IRODALMI KÖR

Avelino de Araújó, Jukka-Pekka Kerniven, André Robér műveivel

HEGYI BOTOS ATTILA: VAD S SZELÍD FÉNYEK TÁNCAI • NOVÁK VALENTIN: 2010 MÉTEREN... • CSONTOS MÁRTA: SZABÓ LŐRINC TANÁCS TALAN • VARGA IMRE: EGY JAMBUS GÖDRÉBŐL • KAISER LÁSZLÓ: JULES ÉS JIM • MOLNÁR JÓZSEF: A FUTBALLPÁLYA ÁRNYÉKÁBÓL LÁZÁR BENCE EMLÉKÉRE • BÍRÓ JÓZSEF: AJÁNDÉKIDŐ • TŐZSÉR ÁRPÁD: UJJÁVAL ÍR VALA A FÖLDRE... I. • VARGA IMRE: SZÉTGONDOLJA • VÖRÖS ISTVÁN: ME TOO • KÓBOR ADRIÁNA: BÚCSÚLEVÉL • FILIP TAMÁS: PRIZMA • PETŐCZ ANDRÁS: ANCIKA • SCHWALM ZOLTÁN: VASÚTDAL

VARGA IMRE
Önarc

Alkonyi ég
haránt rövidülésben
ráfeketedve.

A Nyugatplusz
megjelenését támogatta:

BUDAPEST

HU ISSN 2064 2458 Ára: 950 Ft

18001

9 772064 245802

Legendák nyomában

Az Újnyugat Irodalmi Kör irodalmi szalonja

Művészeti vezető: Szabó Zoltán Attila

„A Legendák nyomában-esteket az teszi különlegessé, hogy a publikum nemcsak múlt időben hallhat a magyar író- és költőgénuszokról. A Nyugat legendái ugyanis inspirálják, avagy vitára készítetik az utódokat, ezért minden alkalommal a kortárs „válasz” is része a Szabó szerkesztette újnyugatos előadásoknak.” Litera

2017. április 7. – Molnár-C. Pál Múterem-Múzeum

LEGENDÁK SZÍNHÁZA – A NAGY SZIMULTÁN

Krizsán Edittel, Tompa Jánossal, Szabó Zoltán Attilával

Házigazda: Csillag Péter, Horváth Gábor Miklós

2017. április 10. – Molnár-C. Pál Múterem-Múzeum

KÖLTÉSZET NAPJA, 2018.

Zöld Csabával és Szabó Zoltán Attilával

2017. április 28. – Molnár-C. Pál Múterem-Múzeum

LEGENDÁK SZÍNHÁZA – IN MEMORIAM MOLNÁR-C. PÁL

A Kelemen Kör és az Újnyugat Irodalmi Kör közös előadása

*„Molnár-C. Pál külön hang a magyar festészet orchesterében (...)
a magyar képzőművészet Adyja” – Kopp Jenő*

2017. május 13. – Óbudai Társaskör (17 óra)

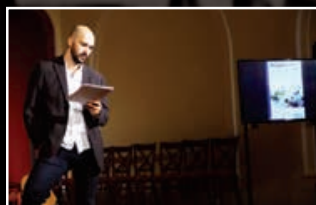
TAVASZ A KRÚDY-NEGYEDBEN:

KRÚDY-PUZZLE A TALÁNY AKUSZTIKKAL

Blazsovszky Ákossal, Korponay Zsófiával, Zöld Csabával

és Szabó Zoltán Attilával

Rock és szépirodalom. Kortársak a „mélyvízben”. Évadzáró buli – talányokkal.

EZER JÓ	4	papucs (Horváth Gábor Miklós) Dobbanás (Fellinger Károly) Az igazi vesztes (Kéring Gábor) Hófehérke és a hét szociopata (Hekl Krisztina) Tavaszi vásár (Juhász Zsuzsanna)
Gyetya-keringő (Csontos Márta) Menekülés (Kéring Gábor) Vad s szelíd fények táncai (Hegy Botos Attila) Karinthy – újratöltve (Gaál Tibor T-Boy)		
MESEBESZÉD	7	A világbéke utolsó napfényes délelőttjén (Köves István) Me too (Vörös István) Szabadulás (Kaiser László) Búcsúlevél (Kóbor Adriána) 15. szonett (Ralf Meyer, <i>Bolemant László fordítása</i>) szavak amelyek nem / aki szereti és aki nem (Debreczeny György) Mélykék (Morkuszt Tamás)
2010 méterem, avagy a K10-25 meghódítása (Novák Valentin)		
ÁRNY-JÁTÉK	0	MANÉZS 2
Szabó Lőrinc tanácstalán (Csontos Márta) Lassú (Filip Tamás) Mégis (Juhász Zsuzsanna) Egy jambus gödréből (Varga Imre) Hagyaték (Fellinger Károly) Jules és Jim (Kaiser László) A futballpálya árnyékából – Lázár Bence emlékére (Molnár József) Ajándékidő (Bíró József)		Ugrál és szökken/Prizma (Filip Tamás) Tavasz (Molnár József) Egyezség (Spányik Miklós) Nyomor-örvény (Szepesi Zsuzsanna) Télutó (Deér György) por (Horváth Gábor Miklós) Ancika – <i>regényrészlet</i> (Petőcz András)
KILÁTÓ	3	LÁTÓTÉR 3
A Nyugat Plusz vendégei: Rosa Gravino, Giovanni Fontana, Fenyvesi Ottó, Avelino de Araújó, Gécz János, Jukka-Pekka Kerniven, André Robér, Adrian Dorado, Anna Boschi Cermasi, Andrew Topel.		Porgy & Bess: labilis, de szerethető! (Spangel Péter)
ESSZÉ	8	BELVÁROSI CSODÁK 9
Ujjával ír vala a földre... I. (Tózsér Árpád)		Vasútdal (Schwalm Zoltán)
VADNYUGAT	2	
Szétgondolja (Varga Imre)		

Nyugatplusz 21.

Független szépirodalmi folyóirat

VI. évfolyam 1. szám · 2018 Tavasz

Fővédnök: Konyári János 1951-2017
Alapító-főszerkesztő: Szabó Zoltán Attila
Alapító-lapigazgató: Raffai Ferenc
Művészeti vezető: Kovács Gábor
Olvasószerkesztő: Spangel Péter
Grafika: Kisteleki Dóra

Felelős kiadó: EREF Hírügyökségi,
Szolgáltató és Kereskedelmi Betéti
Társaság (1103, Budapest, Noszlopy
utca 52. I/3.)
Kapcsolat: erefbt@gmail.com

Nyomdai munkák: Tama Solutions Kft.
Terjesztés: Lapker Zrt. (1097 Budapest,
Táblás u. 32.)

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:
Petőcz András (elnök), Bolemant László,
Kálloy Molnár Péter, Bíró József (Kilátó)

Az Újnyugatos művészek fogadóórája:
minden hónap utolsó péntekén 16
órától a Hadik Kávéház újnyugatos
törzsasztalánál.

Kiemelt terjesztési pontok: Lapker Zrt.
országos hálózata, Írók Boltja.

Szerkesztőségi e-mail (írásművek
küldése): happycaroffice@gmail.com
Szerkesztőségi e-mail (lappal
kapcsolatos információk):
nyugatplusz2012@gmail.com
**Külön köszönet Miske Emőnek és
Gulyás Györgynek.**

A Nyugat Ma első száma 2010. október
23-án jelent meg. © Szabó Zoltán Attila
Az Újnyugatos Irodalmi Kör alapítása:
2012. november 12.

**Előfizetéssel és terjesztéssel
kapcsolatos egyéb információ:**
nyugatplusz2012@gmail.com

HU ISSN 2064-2458
A **Nyugatplusz** következő száma
2018. június 5-én jelenik meg.

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A folyóiratban megjelentetett művek csak a szerző, illetve a kiadó írásbeli engedélyvel sokszorosíthatók. Ez a nyilatkozat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 36. § (2) bekezdésében foglaltak szerint tiltó nyilatkozatnak minősül.

CSONTOS MÁRTA

Gyetya-keringő

A gyertyában égi tűz lobban,
a gyertyába belebújt a Nap,
a gyertyában aranyló a sötét.

Én meg ott tündérkedem a
túloldalon, csillagokat ragasztok
az égre, – nem látom, hogyan
ereszt gyökeret a füst, nem
látom, hova csorog a viasz.

Új gyertyákat öntök a megmaradt
sárgából, s kiteszem az ablakba,
hogy lássam a tengert, akarom,
hogy Isten lássa ablakomat, s a
muskátliszagú csendben összegyűjtse
lehulló szirmaimat, s az angyalok
szórjanak szét a templom lépcsőire
a mennybéli virágvasárnap ünnepén.

KÉRINGER GÁBOR

Menekülés

Kék zsineggel
szorosra fűzve,
arccal előre
deres fűcsomókon,
sárban
várták a véget.
Vigyázva emeltem őket
– senki se látta.
Az első
már itt a kezemben,
gyötört gerincét
puha szivaccsal simítom
– Athenaeum ezerkilencszázhuszonhat –
most már ne félj,
Isten hozott minálunk!

HEGYI BOTOS ATTILA

Vad s szelíd fények táncai

1.

Derengések Verse

Nem a házak között
elvesző utcákat,
sem az udvarok
lobbanó holdvilágait,
de engem, a gondolataiba
feledkező félhomályt kérdez
az aláhanyatló nap,
s noha rajongva mesélhetnék
annyi fölsejlő világról,
hol gyöngéd sugarak
ébrednek épp:
mindez a kedves fény
ugyanebbe az elcsöndesedve
sétáló félhomályba fut,
valahányszor melegen felnevet
a sipító kuvikszón
az est elomló kertjei alatt.

2.

Római út

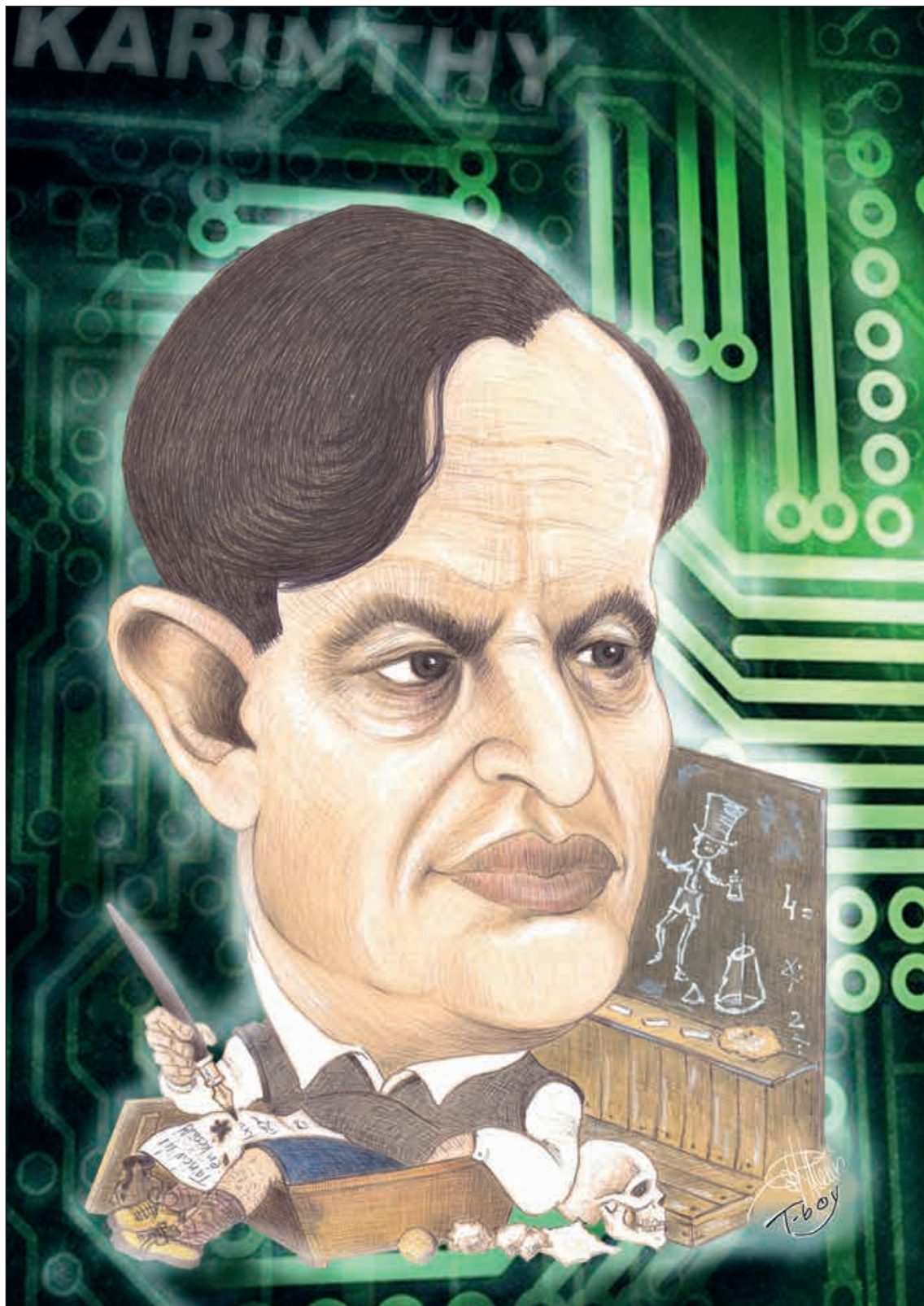
Alighogy felszökkent
a higany szála,
remegett a kőfal és fűgéje,
a naptócsás járdák, háztetők,
már-már emelkedett volna
a hullámzó úttal,
a lüktető venyigékkal,
merre az égtől égő szemek,
a jégkéken párálló levegő:
nem így esett. Szelíden,
olvadozva, ahogy odalenn
a tó; a szűrt, szilvakék
lomb az út menti
napperzselt fűvön.

3.

Görögtűz

Ez is egy megejtő
lehetőség. Pillanat
felragyogó romja
a hullámzó páráképek
s a kilövellő sugarak határain.
A hegyek s a tenger
cérnavékony parti sávján.
Vagy épp egy elburjánzó
kertben, hallgatag városfalak
s áramló erdők szegélyein.
Innen nézvést
még meg sem születtek,
hát aligha lenghetik körbe
érzéki múzsák – hacsaknem úgy,
ahogy úzótt tajtéka, a test,
az egyszerre tüzes és légies
szökkenések keltette örvény,
a dobbanó kövek
tövises szárcsaliánja:
megrészegült lábai.
Lángba borult szurdokon
lefutó meztelen,
szaggatott rivallás.
Küszöbre kicsapott,
illetetlen árvák.
Istenek táncolnak így.

Gaál Tibor T-Boy: Karinty – újratöltve

NOVÁK VALENTIN

2010 méterén, avagy a K10-25 meghódítása

A háttérben persze, mint megszokhattuk, szza007-es irodalmi ügynök állhatott. Piros-fekete színű autójának reflektorai halványan de rengtek a birodalmi tavaszban. Alkonyult. De hát este kell ilyes akciókat végrehajtani, mert délelőtt a múzsák vagy hortyognak, vagy tejcárdákban früstökölnek. SzabóZé pötytyet megnyomta a dudát, mire beindult a gépezet. Minden felfelé tört, ahogy a párák, a termikek, a művésztekinetek, s a világvégevárók aggódó, semmit látó szemei is szoktak volt... A dudajelre pöffent valami a közeli vasútállomáson. SzabóZé behúzta a magassági kormányt. De ül ott mellette még valaki. Igen, mintha don Raffaello lenne. Nyakig pirosfeketében, hiszen az autóhoz öltözött. És ha jobban figyelünk, SzabóZé nyakig lilafehér. Uh, mi lesz ebből? Futballbarátság, világválság? Szépirodalom? 6:3 az ÚjNyugat javára, de vajon ki ellen? Ám nincs idő tünődni, mert ők eltűntek az égmagasban, ellenben megjelent egy sínen haladó szekérvár. Ami nem is szekérvár, mert mindenki bemehet, ha nem piszkol bele. A Nyug11 jelű mozdony gőzpamacsokat eregetve türelmetlenkedett. Túlfűtötték a nagy kalandra...

A Hadikból tömött sorokban érkeztek a K10-25 csúcs meghódítására induló kalandorok. Aranyásók, arany metszés-kutatók, versláb-bányászok, titkos tanítók, nagy öregek, gyémántszórók, csillagporgyűjtők, verscsokorkötők, szonettkoszorú-kerekítők és egyéb érdekelt csudabogarak... A vonat kissé feltartotta a villamosokat, de valahogy megértőbbek voltak ma este a hazaigyekvők is. A városban tiszta idő honolt egész nap. Így simán ki lehetett venni, hogy a Parnasszosz csipkés, tejhabos teteje megtelt önjelölt csúcsra járókkal, és meghasonlott csúcsra járatottakkal, valamint lerobbant Pegazusokkal. Így érdekesebb, ha valaki még vágyik efféle babérokra egyáltalán, az irányt az Újnyugat-hegység K10-25 csúcsa felé venni, mert ott még nem ütötte fel vérhabos fejét a literatúrai öklelődés, ellenben, ha ügyes pionírok foglalják

el, simán átköltözik oda egy sereg múzsa, főleg a pálinkakedvelők...

Mozsef úr, a mozdonyvezető, verssel kedveskedett minden felszállónak, de nyomban jelezte, ne firtassák a mesterségét, mert szereti ugyan, de ő e szent napon úgyis átül egy Tesla márkájú szárnyas lóra, masinisztailag hagyják hát lógva... Az utasok előre megváltott jegyeit furcsa fényalak kezelte. Czeire doktor mindenik bilétára felkarcolta tulajdonosa esélyeit, s mondhatni, a felszállók zöme elégedett is lehetett. Ekkor egy másik asztrálest jelent meg, F. Odorák úré, aki minden utasnak névre szóló, haikus kitűzőt adományozott. A vállalkozás lobogójára felhímzett egy tizenhét szótagost, hogyaszongya: kihívás hegynek // szakadni ki lenn marad // látszatlétező... A jelenők sorát Nyári Ján zárta, aki átadta a mennyei lugasban tapasztaltakat, boros kehely formájában, a kis-

Mesebeszéd

sé meghökkent, de hőkkenésében is Babitsot, pontosan és hosszan, idéző Rozé királynak, aki ebbéli minőségében a hosszú úton, borkóstolóval traktálta a túrára készülöket...

A kadarok, rozék, sillerek felhevítették a szellemet meg a testet is, de szükség is van erre, hiszen lassan megáll a gőzpöfögészeti, és kisereglik belőle a számos művész, hogy kezdetét vegye a... A séta? A túra? A hegymászás? A gyaloggalopp? A földönfutás? Ki, hogy érzi, vérmérséklete és szerencséje szerint...

Az alaptábort, melyet este fél tíz körül kerekítettek a hegy alatt, ekkor már elég jelentős a múzsajárás, Reczeny Gyú biztosította, aki megígérte, résen lesz. Az ellenséget messze tántorítja, a dúvadakat kiakolbólítja, a parnasszoszi nőszemélyeket helyes útra egyengeti, a rajongókat jól tartja, és füstjelekkel kommunikál majd a többiekkel, de ő feljebb nem megy, inkább a könyveit küldi föl egy időkapszulában. Azt is megígérte, hogy a hegyről lehullajtott kötetekből összeráz néhányat, és költemény cuvéit, a visszatérők legnagyobb meglepedésére, a tábortűz mellett majd elő is vezeti...

Möszjő Petánd nyomban élre állt, és szakavatott, avantgarde mozdulatokkal, a legjárhatatlanabb hágók felé mutatott, mely mutatás, egyszersmind a költészet irányát volt hivatva jelezni. Persze közérthetőbb szonettekkel szólott az útban elcsüggedőkhöz, akik alá, a mindig serény, Novi Bálint légből kapott, de mindenképp kávéházi minőségű thonet székeket illesztett... H. Krisztierna, aki megbízott túravezetőként lépdelt Möszjő Petánd mellett, meggyőzte nevezett úriembert, jobban járnának, a csúcsra törők erősen szórt korosztályát tekintve, ha a realitások talaját is figyelembe vennék. Ő inkább a Valóság Kérlelhetetlen Ösvényére terelte volna a társaságot, rásegítve erre egy rapid felolvasással. Így sem lesz nyár esti promenád – tekintett borongva a 2010 méter magas csúcsok felé az írónő. Végül kiegyeztek, s mindketten megmaradtak az élcsapatban.

Fontos szerepet vállaltak magukra az útdokumentálók is. Mademoiselle Míső puzzle-okat festett, s vállalta, ha már nem látják a fellegektől Reczeny Gyú füstjeleit, isteni hírvivőként akár, le-föl futkos a hegymászók és az alaptábor között. Drazsé úrhölgy lírai napló vezetésébe fogott, velejáró kapcsolókönyvébe jegyezve, miféle emberi furcsaságok vagynak földön és útban az ezek felé... HoGaMi san, aki koránt sem volt

nippon, pedig Nikon-fotográfiákkal felturbózott versjelzéseket, tudósításokat e-mailezett a Hegymenet című napilapba, amíg volt wifi, amíg volt térerő, amíg volt műholdkapcsolat, amikor már semmi se volt, galambpostán küldte a jóhírt a világba... És nem feledkezhetünk meg Dótila bárdról sem, aki hős énekmondó módján termohálósákos, unplugged koncertet adott a K10-25 turné második állomásán, a Most kiszögellésnél: Törj magasra, írdál mélyet! címmel.

A fellépés másnapján, táborbontás után, a kissé aznapos közönség, éberittasan tovább tántorgott a csúcs felé. A legfürgébb, legtetterekesebb Magashegyi Botanill volt, aki a középhegység és magashegység határregiójában végzett növénytani kutatásokat, és gyűjtött be több, eddig nem létező, mert nem tudtunk róla, babérfajt, melyek a globális felhülyülés miatt költöztek 1500 méterre a tengerszinttől. Hermészi, tizenkét soros botanikáiban meg is írta erről a véleményét. A babérokot, minden eshetőségre tekintettel, átadta a discsoszorú-készítő brigádnak. Mivel 1600 és 1700 méter között a hegymászók több el és/vagy félbehagyott, jégbe fagyott életművel találkoztak, tanácsot kértek Juratus Filipastól, aki jogilag is kiigazította a rosszban sántikálókat, eltévelyedőket, pályát tévesztetteket, akik pedig tényleg nem tudtak önmaguk lenni, azokat letanácsolta a hegyről. Széllébegettette sátrában, pontos diagnózissal gyógyította a mászástól visszeres verslábakat...

Megint este lett. S bár 10 méter maradt a cél, tábort ütöttek a csúcstromlók. Szolid tűz kerekedett, oxigénsátrat húztak fel az idősebb mászók örömeire, bár lehet, egy tábori pálinka kantinnak jobban örvendtek volna, de ácsoltak színpadot is sebtiben, s magaslati esztrádműsorral köszöntötték az éjfelet, mely előszobája a K10-25 meghódításának. A József Attila Teátrum színészeit helikopteren hozták a hirtelen kélt hóviharban. Addig is Megadonát hangmontázsa indította meg a gondolatok sajátos mintázatú, 2000 méter magas táncát, ám, sajnos, a lavinát is, amit azonban az újra lényegült, egyszer már megénekelt, de feledhetetlen emlékü Nyári Ján – fővédnöki kupolával hártott, a Parnasszoszról, és kisebb-nagyobb szellemi túlhegyekről kilőtt ballisztikus rakétákkal egyetemben. A csatazajban Zabor Tilán olvasta fel Parttalanul arcoskodó nemzedék című korszakos művét, mely akkora tapsvihart aratott,

hogy a saját magaslatokon elkábított múzsaik valahányan idesereglettek, valami frisset látni, hallani... Luke Szándor bej érdekmesünk a következő műsorszámunkban felmondott egy, míg K. Lui Moll, a dalnok-színész még egy compact discnyi hanganyagot, azokból a szövegekből, melyeket a mászás okozott. A két korongot azonnal legurították a hegygerincen Reczeny Gyúnak, aki betette őket a köztudatba. Kicsit másképp... Kétségkívül a legnépszerűbb vers Novi Bálint egysoros intelme, avagy fenyegetése volt, amely így hangzott: Ej, Schwalm Zoltán, Schwalm Zoltán, majd lebuksz a hegy ormán!

És elkövetkezett a nagy nap, a K10-25 meghódítása. Odalenn több tucat művész és huhogó kongatta a vészharangot, Reczeny Gyú alig bírta nyugalomra inteni e siserehadat, mely csak akkor csihadt, amikor alaptábori örünk felajánlotta nekik, ha jók lesznek, és megeszik az ebédet, megmontácsolja őket is. Szinte egyszerre léptek a K10-25 legmagasabb pontjához Bó Leman', aki hosszú kávéért kért a célszalag átszakításakor, és Gabriell Keringeu, aki klaszikus zenén edzett tüdőszóval sorolta volna túraemlékeit, ha Röss Stefán, Sábara Szilva, Ügyián Zolt' és Csóga Dorsán nem egyszerre szaval bele a levegőégbe, tántorítva meg őket a haladásban, készítetve őket valódi műélvezetre. Dorsán a következő pillanatban már Antológia várát akarta megépíteni a csúcson, mert acsarkodókat vélt látni alant, pedig ők csak a rajongók voltak, akik Reczeny Gyú útmutatása szerint vonultak az ormok felé.

A hegycsúc és a sorban felérkezők lila-féher-vörös-fekete fényben vibráltak. A szétporlasztott hófüggönyre Birjoe mester vizualizálta a küldetést, mindenki tapsolt és

koccintott, Novi Bálint Schwalm Zoltán 007-es ügynökkel és don Raffaelloval lábteniszezett a derékig érő hóban. Akik nem szertették a focit, felnyitották a bolyhosokat, sőt, mi több, véletlenül Reczeny Gyú időkapuszuláját is, amiből maga Reczeny Gyú lépdelt elő. A Magashegyi Botanill által felfedezett és leírt babérokából font koszorúkat kiosztották. Mindenki szerencsésen meg is koszorúta magát, végül a vers- és pálinkamámor csúcán a szépreményű társaság nagy igyekezettel próbálta összekuszálni Mademoiselle Miső, irodalmi beálláshoz, összerendezett puzzle-darabkáit... Aki pedig délután, vihar elültével elhelikopterezett a fennsík felett, Kidora úrhölgy és Sajdenc bácsi Nasca-vonalait csodálhatta meg, melyet a jeges hóba karistoltak, hogy a máshonnan menekült, lírai-prózai-drámai, ejtőernyős szabadcsapatok ne a szakadékba, hanem a K10-25-re lavírozzanak... A csúcsdöntés estéjén Csuki bá' is megérkezett Gombóc Artúr és Süsü társaságában, akik kikérték maguknak, hogy ki maradtak a projektből. Gombóc Artúr bánatában jól becsokoládézott, mint egy azték király, Süsü pedig mérgeiben megolvasztotta a csúcsok havát, s a lángnyelvek poszméh-döngicséltető, rózsabimbo-feslető, őzikesimogató, madártrilla-fényes örök árkádiai tavaszt hoztak az Újnyugat-hegység legfenségebb bérceire. Sajnos az ejtőernyős leszállópálya is elolvadt, de itt ne is ejtőernyőzessen senki, ha értik, mire gondolunk... Itt nyugalomra van szükség. Mindenki kitette hát a virágillatú fennsíkon a túrafelszereléshez dukáló nyugagyát, és 2010 méterrel megkezdődött, mit megkezdődött, folytatódott az örök álmodozás...

Hangzó

Nyugatplusz 3.

SZABÓ ZOLTÁN ATTILA szerkesztésében

A műveket előadja:
Lukács Sándor színművész, költő

Zene: Barta Gergely, Dóka Attila, Tépó Donát
Zenei producer: Petik András

Megrendelhető:
nyugatplusz@majorbt.hu, happycaroffice@gmail.com

LUKÁCS SÁNDOR

© Újnyugat Irodalmi Köz. 2010-2016.
 Nyugat Ma - Nyugat Most - Nyugat Plusz
 Nyugat Intón (2015) • Major Studio

CSONTOS MÁRTA

Szabó Lőrinc tanácstalan

*Ember vagyok, de gyökér-kezeim
vágyaikat a poklokig ássák,
szemben vastagodik a látomás
pora, s már nem tudom, kapóra
jön-e a menedéket nyújtó homály.
S ahogy egyre mélyebbre jutok,
elsírt könnyeim csatornájában,
nem tudok kibújni az éntudatból,
sarokba szorít a mögöttem ásó
magamutogatás démona.*

*Senki nem ért meg és
nem ér utol soha senki,
a legázolt csillagmezőn sírkövet
állít nekem az élet, – hiába megyek
egyre közelebb, kivívtam magamnak
az egyedüllétet, - minden kész átverés,
mióta szemem kékjébe beleolvadt
az ég, s szétterült a gravitációs csend.
S ha hátratekintgetek a Nagy Csavargás
gyönyörében, látom, ott állok a
világ-gödör szélén, s hiába nyújtózom
egyre távolabb, – nem érem el a szent kezét.*

FILIP TAMÁS

Lassú

Fontolj meg minden evezőcsapást,
ne legyen izomláza a folyónak.

Elég sodródni csak, egy oroszlánüvöltés
keltette hullámokon, nem is gondolva
arra, hogy mit keres itt az állatok királya.

Téged keres, hogy legyen valaki, aki
képes az üvöltés után az oroszlán
vörös szívdobbanásait meghallani.

KISTELEKI DÓRA illusztrációja

JUHÁSZ ZSUZSANNA

Mégis

Földrehalni.
Denevérszárnyakra feszített testtel.
A sirálysikoltás obulusával a szánkban.

VARGA IMRE

Egy jambus gödréből

Megbillen. Vele a sík is.
 Csúszik, és omlóban lefele
 egy jambus gödrébe fordul bele.
 A csont vele, a fű vele;
 a görgeteg bőrrel, kővel van tele.
 Akkora kopár tere nyílt neki,
 hogy a versláb most ki nem lépheti.
 Szurok csorgása, sötét sávjai
 között derűnk hány fényjele!
 Gödre alján közösen: nappala, éjjele.
 A szín. A forma. Alárobajló képek.
 A borzalmasak, a tépettek,
 a hamvasak, a szépek.
 A láthatók, a kontúrok elégnek.
 Magukat hajszolva
 s végül erőtlén a fűre,
 sártra, kőlapokra rogyva.
 Amiből a zöld s a lomb hullámai.
 S erről már nincs mit mondani.
 A madárhangok, az erdő szavai.
 De ez már túl a ritmuson.
 A jambus gödréből kifolyt,
 s leszakadva, ahol csend a hangja;
 a lüktetés ezután a víz sodrása,
 a szél futása, a kórók álomi trappja.
 Rángó fonál, zengő húr,
 szálas a fény. A lüktetés
 tágas terébe hull.
 Történünk tovább,
 folyton mozdulatlanul.

FELLINGER KÁROLY
Hagyaték

Isten ma szétszórt,
 akárcsak a világegyetem,
 amit a semmiből
 teremtett,
 az iskola
 nagyszünetében,
 amikor a lusta tanuló
 igyekszik
 lemásolni a házi feladatot
 a szomszédjától,
 közben meg
 fülön csípi a tanára.

KAISER LÁSZLÓ

Jules és Jim

Truffaut emlékére

Káoszokban, ösztönökben
 nagy a hűség önmagához,
 mennyi hím és mekkora vágy,
 két férfi csak neki áldoz.

Halálba visz út és autó,
 kőarc sűgja, nincsen elég,
 nem segíthet törvény, gyermek:
 szüli ősnő a végzetét.

MOLNÁR JÓZSEF

A futballpálya árnyékából

– Lázár Bence emlékére –

Lilába öltözik a köd: elmentél.
És zöld-fehérbe bújik a köd:
itthagytál
nyarakat, teleket, hófehér
csendet.

Váratlan jött a halál, titokban,
a kert alatt lopódzva bután és
ostobán,
nem vártuk, a győzelmedben
hittünk.

A technika korában most is
látunk,
és hallgatjuk okos szavaid,
elköltözni
a futballpálya árnyékából
– soha!

És most mégis! Becsukjuk
szemeinket,
hogya meg nem történtet
jobban lássuk,
futsz a pályán, nagy reménnyel,
gólokat rúgva

csillagfényben:

retteg a kapus, a védő, a halál.

LÁZÁR BENCE 1991–2018

az ujpestfc.hu képeiből
készített fő ömöt á s

BÍRÓ JÓZSEF

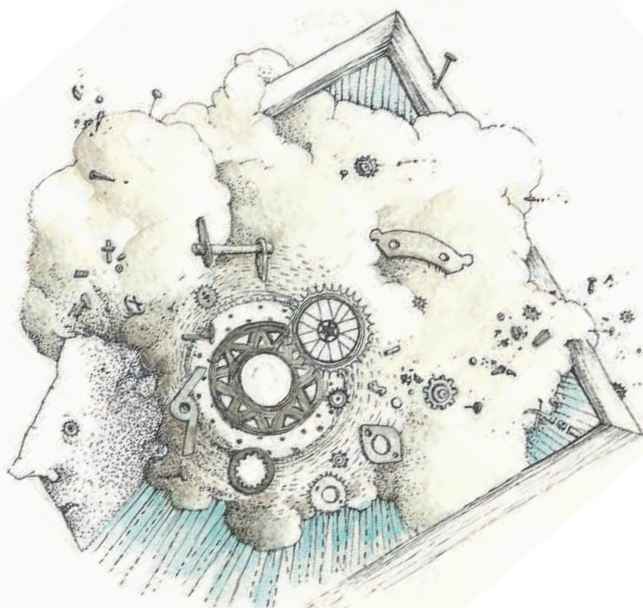
Ajándékidő

(- Bk rő P étere mlékére -)

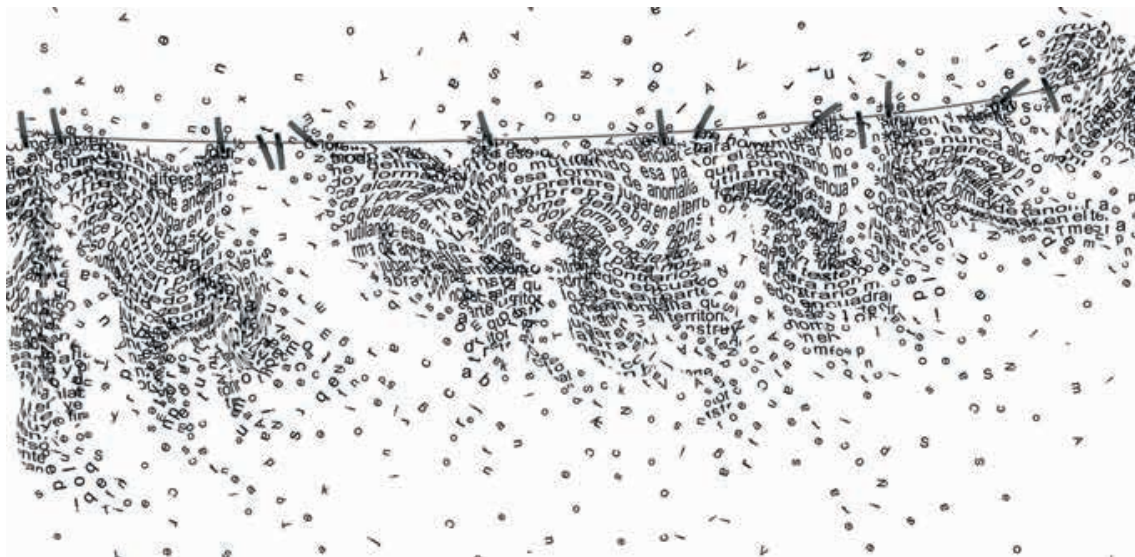
talán jobb mint emitt
nehéz mondani írni
most nincs kútfúrás
csupáncsak dadogok

hamarost majd odaát
mennybéli asztalnál
kötésig bagófüstben
árnyak poharazunk

némám indnny ian

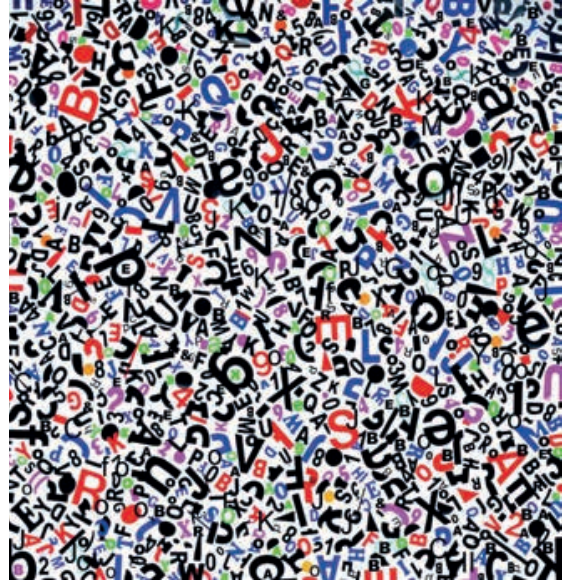

■ ROSA GRAVINO vizuális költeménye

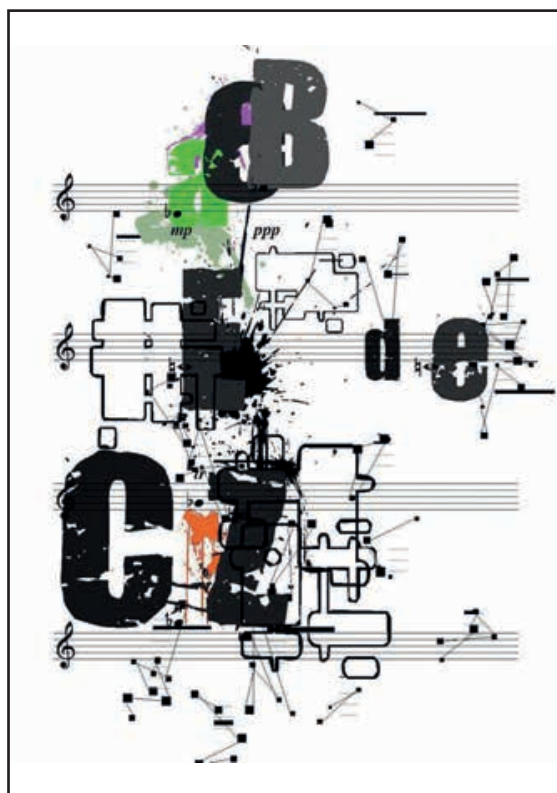
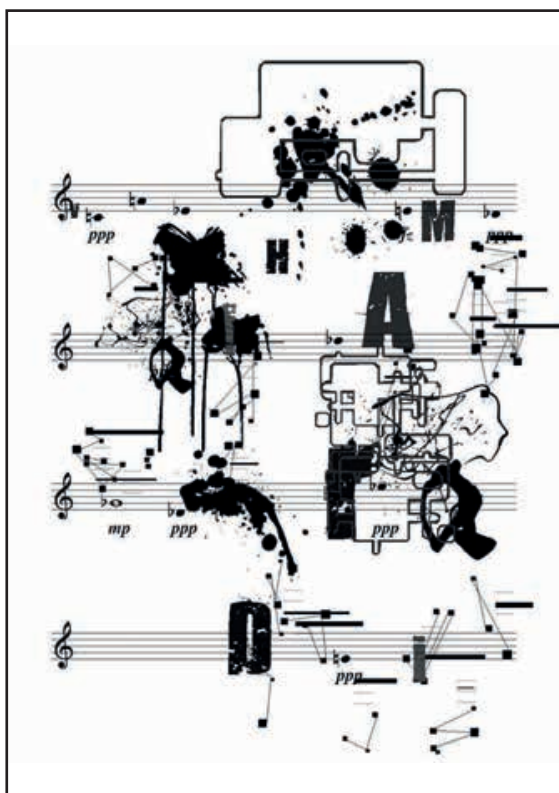
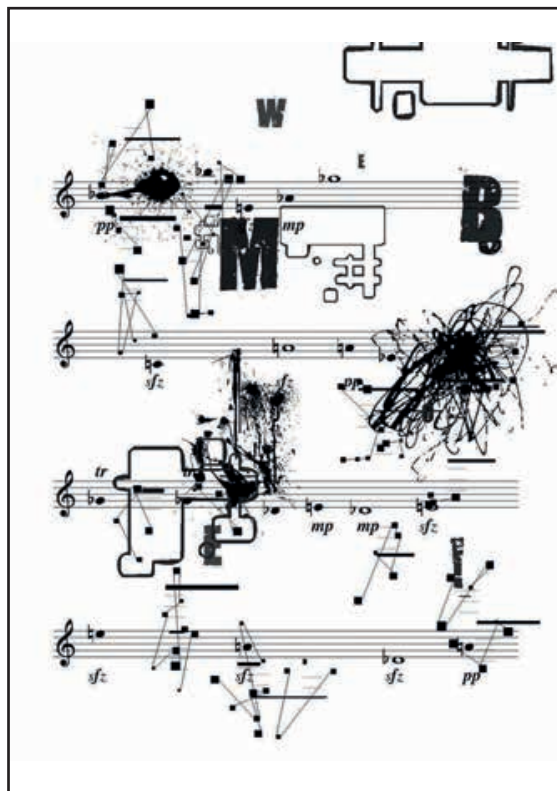
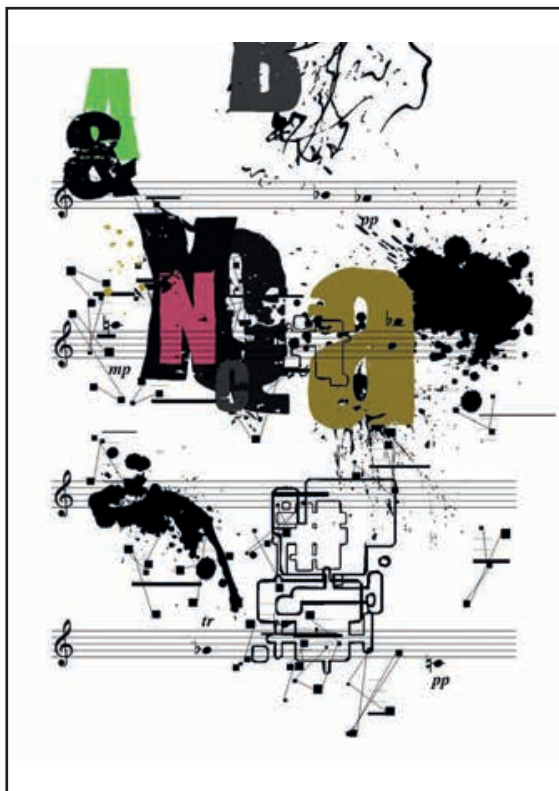

■ GIOVANNI FONTANA: C'EST LE TEMPS 1.

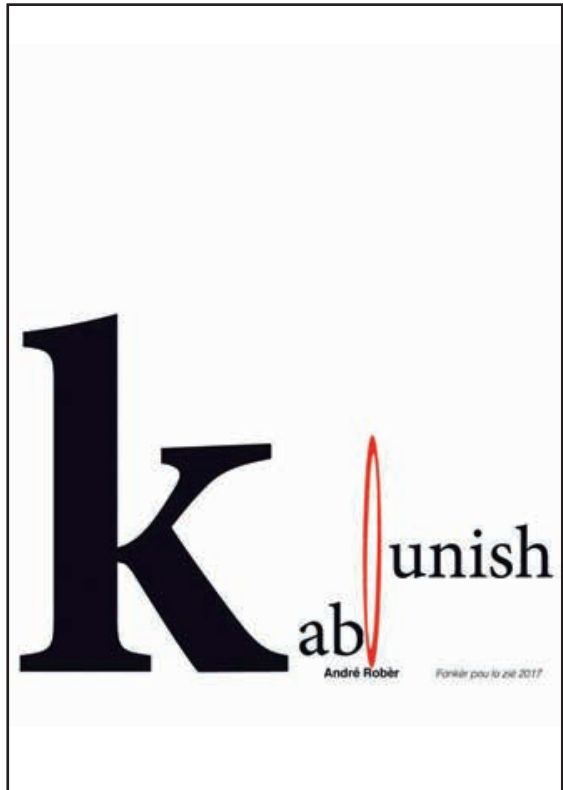
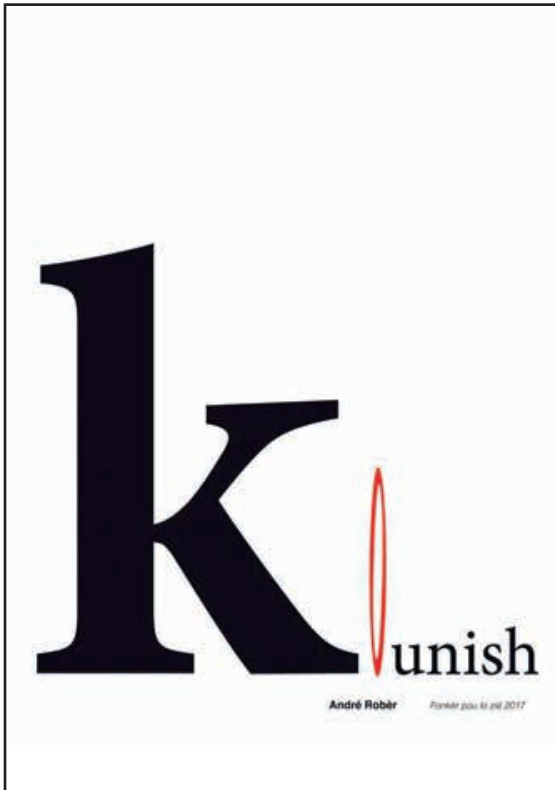
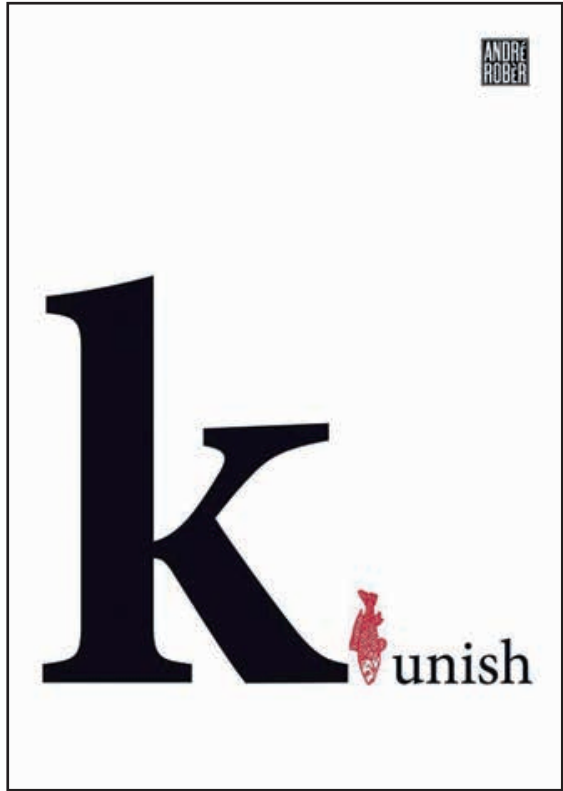
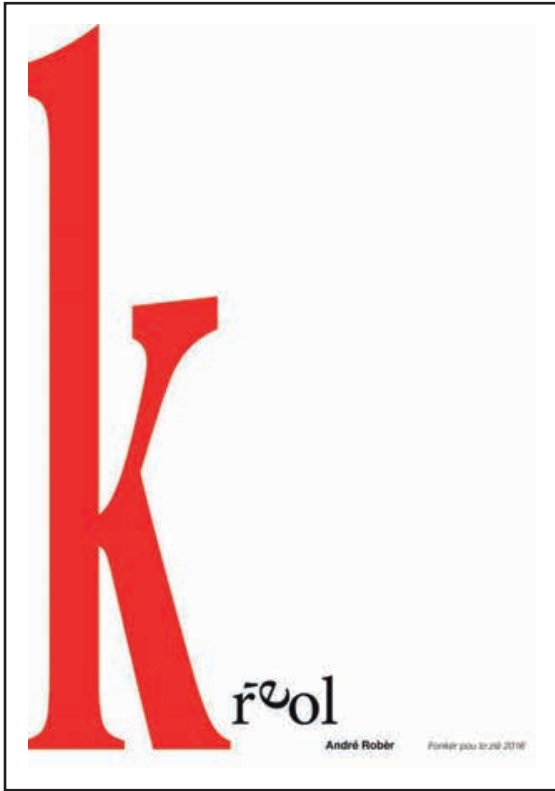
■ FENYVESI OTTÓ vizuális költeménye

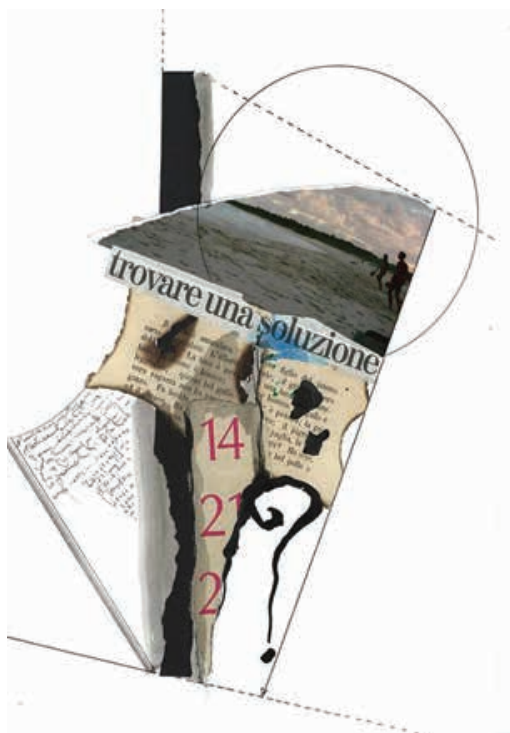
■ AVELINO DE ARAÚJO vizuális költeményei**■ GÉCZI JÁNOS: Valetta**

JUKKA-PEKKA KERNIVEN művei

ANDRÉ ROBÉR vizuális költeménye

ADRIAN DORADO vizuális költeménye**ANNA BOSCHI CERMASI művei**

TÓZSÉR ÁRPÁD

Ujjával ír vala a földre... I.

Naplófeljegyzések 2010-ből

Március 6. A gyermekkoromat valami ködös közönyben éltem le! Mint egy kis princ, akit a körülötte történő dolgok egyáltalán nem érintenek: apám családjáról, amelynek egyik fele, a Berta-ág (apai nagyanyámat Berta Borbálának hívták, s a jesztei kondás leánya volt) pedig ott volt, karnyújtásnyira, a Jeszte-Détér-Darnya-Feled négyszögben, szóval apám családjáról szinte semmit sem tudok. Oka volt ennek anyám is, aki apám rokonságát rangján alulinak, „aljanépnak” tartotta. S mi több, magában apámban is volt valami tartózkodás, idegenkedés a saját rokonságától, főleg a kondás ágtól: emlékszem néhány szemérmes, bátor, erőtlen próbálkozására, hogy látogassuk meg a feledi és darnyai rokonokat, de a teljes közönyömet látva nagyon könnyen, szinte fellélegezve mondott le a tervéről.

Március 7. A magyar szervilizmus a szomszédnépek (ezúttal a szlovákok) irányában végtelen. (Mint ahogy 1918 előtt ezekkel a népekkel szemben végtelen volt a szupremáciánk is.) Megjelent magyar pénzen, Magyarországon, magyar történészek tollából egy szlovák nyelvű könyv. A címe: *Rozštiepená minulosť* (Kettéhasított múlt, kiadta a Nadácia Terra recognita, Budapesten, 2008-ban). S benne a magyar történelem nagyjai ilyen helyesírással: Tököli Imrich, František Rákoci, Baťán Ludovít, Berčéni Mikuláš stb. Azaz, a szerzők (Demmel József, Kollai István, Kiss Balázs, Lagzi Gábor, Maurovich Horvat Lajos, Sályi Lőrinc, Zahorán Csaba) egy az egyben átvették a szlovák történetírás átgondolatlan, tudománytalan újabb kori történelemkezelését. S feltehetően csak azért, hogy a szlovák barátaink meg ne sértődjenek!

A szervilizmus (ráadásul a partnerek részéről többnyire nem értékelt) önmagában is vizsztatásító, de ezúttal sokkal többről is szó van: a tudományos hitelről. A felsorolt történelmi nevek ilyen formában azonosíthatatlanok a történelemben szereplő megfelelő személyekkel, hiszen ezek az urak soha ilyen formában

nem használták a nevüket, s a furcsa, „antedatált” neveket a forrásmunkák sem ismerik.

Március 16. Este felhívott Cselényi Laci, dühöngött, mint mindig. Úgy telt el március 15., mondta, hogy sehol (sem a rádióban, sem a tévében) nem hangzott el a születésnapjáról egy büdös szó sem. (Ugyanis véletlenül éppen március 15-én születtem, s most töltötte be a 72. életévét.) Vigasztaltam, hogy ez már csak így van, nekem meg október 6-a takarja el rendre a születésnapomat (én ugyanis ezen a jeles történelmi évfordulón születtem). De az avantgárd mester vigasztalan volt, s rajtam töltötte ki a mérgét, mondván, hogy bezzeg velem tele volt a rádió. (Tegnap hangzott el a pozsonyi adón az interjú.) És csaknem kikérte magának, hogy az ő születésnapján is engem ünnepeljenek. Kész paranoia! Holnap tovább élvezhetem a kolléga társaságát: együtt utazunk Budapestre. Az Írók Boltjában három Madách-Posonium-könyvet mutatunk be: Cselényi válogatott verseit, *A kezdet s az Egészt* (2008), Tóth László *Ma Isten maga...* című válogatott verskötetét (2009), valamint Koncsol László *Cseppben az öből* című cikket, előadásokat, emlékezéseket, interjúkat tartalmazó könyvét (2009).

Budapest, március 18. Végre a Madách-Posonium is eljutott kitűnő szerzőkkel és előadókkal az Írók Boltjába. S a közönség sem volt akármilyen! Sokan voltak, s a tömegben olyan jeles embereket láttam, mint Sándor Iván, a párizsi Papp Tibor és Nagy Pál, továbbá Reményi József Tamás, Varga Lajos Márton és mások. Cselényi könyvéről Petőcz András, Koncsolról Kis Gy. Csaba, Tóth Laciéről Fogarassy Miklós beszélt szellemesen, okosan. Petőcz Andris a műsor végén azon ámuldozott, hogy én ezúttal nem szerzőként, hanem műsorvezetőként „remekeltem”. Cselényi meg azon, hogy Papp Tibor mennyire „megroggyant”, megöregedett. Fő, hogy mi délcegek vagyunk és fiatalok, mondtam neki.

Pesten egyébként már pláza-magyar nyelv is létezik. Úgy hangzik, mintha magyar vol-

na, de a nyelvtana idegen. Egy pláza-elárusítónó úgy kérdezte meg tőlem, hogy rizottót kérek-e, hogy rámutatott a rizottóra: „Ő?” Azaz a személyes névmást mutató névmásként használta. Varga Lajos Márton állt mellettem, megjegyezte, hogy ez egy török szakasz, s az elárusító nem tud jól magyarul. De a Keletiben megismétlődött a jelenet, ott egy túrós táskára mutatott rá az egyáltalán nem török, fiatal elárusítónó, így: „Ő kell?” Mikor körülnéztem, hogy vajon kiről beszél, magyarul is megismételte a kérdést: „Túrós táskát kér?”

Március 27. André Maurois *Voltaire* című monográfiáját olvasom. A fiatal Voltaire csupa unalmas, hideg, antik parabolát írt (*Henriade, Oedipe, Artémise, Marianne*), végül, amikor egy társaságban megsérti Rohan-Chabot lovagot, megbotozzák, sőt még a Bastille-ba is bezárják. Ez felrázza, bosszút forral, írásai kezdenek valóságos szenvedélyekkel telítődni. Szabadulása után még Angliába is száműzik, s ott válik egyszeriben (talán Swift hatására is) olyan nagy íróvá és filozófussá, akinek a további művei már megélt, vérre menő szövegek (*Filozófiai levelek, Zadig*).

– Nálam mindez fordítva történt: először írtam egzisztenciálisan aktuális szövegeket, s öreg koromban hideg klasszicizmust. Ma már talán Rohan-Chabot és a Bastille sem ténnek romantikussá és forradalmárrá.

Április 6. A Miatyánk paradicsom utáni, de fogyasztó társadalom előtti állapotokat tükröz. Beszélőjének ilyen problémái vannak: nincs meg a mindennapi kenyere, bűnösnek érzi magát (feltehetően azért, mert kenyeret csak bűn árán szerezhet), állandóan kísértik testi szükségletei, az „ördögök”, a „gonosz” – a mai ember inkább a mindennapi benzinért imádkozna, ha imádkozna, és beleváló kísértetekért, legalábbis egy Claudia Schifferért.

Április 9. Itt van eltemetve egy kitűnő gondolatom. Addig halasztgattam a lejegyzését, míg végül teljesen elfelejtettem, hogy mit kellett volna lejegyezniem. Ha egy gondolatot el lehet felejteni, akkor persze el kell felejteni. De azért utólagosan csak fúrja az oldalamat, hogy mi lehetett az! Esterházy P. valószínűleg azonnal leírja, ha valami épületesnek tűnő dolog az eszébe jut. Ez a módszer is le-

het azonban kontraproduktív. Így ugyanis banalitások is papírra kerülhetnek: a történés pillanatában a jelentéktelen dolog is jelentősnek tűnhet.

A mesternek (E. P.-nek) például *15 bagatellje* jelent meg az *És*-ben (ez a címe az írásának), azaz tizenöt szösszenete, mondhatnánk érthetőbben, de a többségük bizony hiába van az óriásbetűs címekkel féllepedőnyire feltupírozva, a bagatell csak bagatell marad, azaz, ahogy az *Idegen szavak szótára* mondja: *jelentéktelen dolog*.

A kivételek egyikének a címe így hangzik: *Porból, porrá, porba*. A „porból” és „porrá” kifejezéseket mi magunk is könnyedén ki tudjuk kerekíteni szárnyas igévé: *Porból lettél, porrá válsz*, a „porba” alakhoz azonban már jól jön az író segítsége: Esti (azaz ezúttal E. P.) valahol olvasta s jól megjegyezte, hogy „*az evangélium – az egyébként irástudó – Jézus egyetlen betűvető gesztusáról emlékezik meg, melynek során porba írt (János 8, 7-8)*”. (*János jelenései szerint a „ír vala a földre”*.) Ez valóban elgondolkodtató.

MISKE EMŐ: Sárkány és angyal

Kár, hogy E. P. megelégszik a probléma felvetésével, a megoldásával meg sem próbálkozik. Nekem viszont támadt az olvastán néhány kósza (s eretnek) ötletem (talán kárpótlásként az elveszettért). Jézus „írástudó”, de a hagyomány egyetlen írásos szöveget sem tulajdonít neki, akkor, amikor a tanítványai közül kettő is – János és Máté – nagy hatású író, hiszen közülük származik az Újszövetség két fontos evangéliuma. (Igaz, mindketten akkor kezdtek írni, amikor már Jézus nem élt.) Miért nem tulajdonít Jézus nagyobb fontosságot az írásnak? A történelem Jézus előtt csak egy gondolkodót ismer, aki szándékosan nem tette papírra (papirusztekercsekre, piramisok falára stb.) a tanításait, s ingyen tanított: Szókratészt. Szókratész korának írástudói, a szofisták viszont, akik számára a tanítás valamiképpen már írást is jelentett, pénzért tanítottak. Pontosan úgy, ahogy Lukács (az evangéliumíró persze) az írástudó farizeusokról (Jézus szofistáiról) is feljegyezi, hogy fősvények voltak, hogy szerették a pénzt. Feltételezhető, hogy Szókratész és Jézus korában (csak 450 év volt köztük) az írás és a pénz még annyira csak egyesek kiváltsága volt, hogy szorosan összeratott, s Jézusnak, aki egész életében a pénz, a Mammon uralma ellen küzdött, elvei ellen való lett volna a tudásnak írásban való eladása, sőt átadása is. Ezért tanított mindig élő szóval és példázatokkal, s ha írt, csak „porba írt”.

Április 10. Mennyit gyöttrődtem, szorongtam én fiatalabb koromban, míg egyedül voltam! Mindenben magamra voltam utalva, minden sérelmemet egzisztenciális vereségnek éreztem. Azt szoktam mondani, akkor szűnt meg a létfóbiám, amikor saját családot alapítottam. De nem igaz. Utána legalább húsz évig még a családom körében is egyedül voltam. Talán hatvanéves korom után, az öregkorral értem bele a társadalmi

védettségnek abba az állapotába, amikor már nem kellett rettegnem minden pillanatban, hogy agyonvernek.

Április 11. Az Élet maga istentagadás: pogány öröm. Aztán egyszer csak egymás mellé kerül élet és halál, s kibékül ég és föld. Pontosabban a halál, az üres ég vákuuma rántja fénybe hirtelen a szférákat, a földet, az életet, de csak úgy, hogy szervező erejüké válik ezeknek, s közben megmutat valamit az élet megrendítő transzcendenciájából is:

*Most már tudom, miért megyek,
most már tudom, hová megyek,
most már tudom, hol is megyek –
örökkön koporsód megett.*

Az egykori Lyukasóra játékosai – hol vagyok? Ki találja ki, hogy ki a szerzője e versnek? Szabó Lőrinc? Nem, dehogy! A szintén terjedelmes szerelmes „lírai rekviem”, amelyből a strofa való, csaknem egyidős Szabó remekével, a Huszonhatodik évvel, s bár költője sokkal szerényebb tehetség Szabónál, annak, aki csak most készül beúszni a Huszonhatodik év mély vizébe, ajánlom tanuló medencének Zelk Zoltán Sirályát: ez a folyócska is a léten túlba torkollik, csak nem fenyeget elmerüléssel. Érthetőbb, játékosabb, rekviemként viszont csaknem annyira „pogány”, mint Szabó Lőrinc Orpheuszának bölcséleti alvilága.

– Margóra: a pogány-ateista Zelk a halálos ágyán állítólag megtért. S megtérésének versnyoma is van. A Mert így igaz című verséhez később egy haikut írt, azonos címmel:

*Barátaim azt hiszik, hogy fekszem,
nem tudják, már járnai tanuló
megadóan, Isten oldalán.*

Váratlanul átölelte az Isten, mint Adyt. (Érdekes, hogy az Istennek általában csak a halálba menőkkel van kedve ölelkezni.)

HOPP FERENC
ÁZSIAI MŰVESZETI
MŰZEU

SANGHAY SHANGHAI

PÁRHUZAMOS ELTÉRÉSEK
KELET ÉS NYUGAT KÖZÖTT

2018. ÁPRILIS 8-IG

1062 BUDAPEST, ANDRÁSSY ÚT 103.
WWW.HOPPMUSEUM.HU

NYUGATPLUSZ
KULTURÁLIS
ALAPITVÁNY

NKA
Nemzeti Kulturális Alap

VARGA IMRE

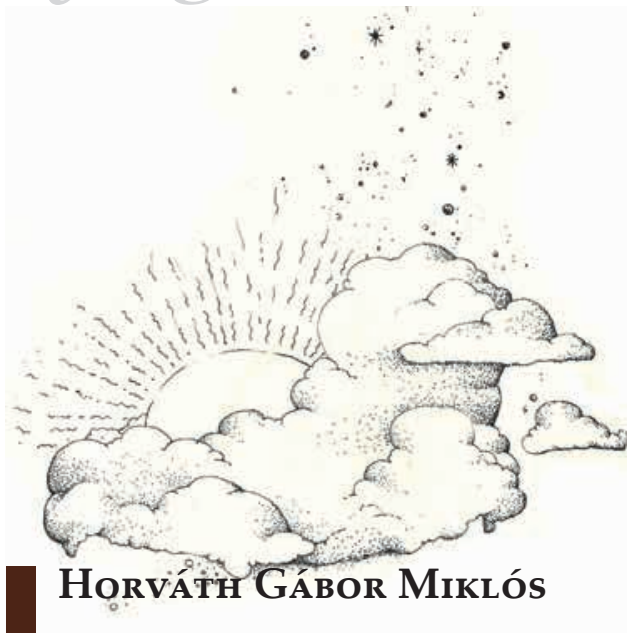
Szétgondolja

Valami hideg megrepsztogeti,
meleg magjától szertedobálja.
Fájdalomra, árnyékra, magányra.
Lüktető és nehéz húsrá
meg híg latyakra, sárura.
Csontra. Kövekre. Barlangra. Fákra.
Elzáró s védtelen szobára.
Diribdarabokra, mindig másra.
Érzésre. Színekre. Szokásra.
Égre, meg jégbe zárt folyóra.
Szétesve, feldarabolódva.
Az egy sok fájó atomja.
Befagyva képbe, énbe, mondatokba.
Látja: a fényel ő sújtott a tóba.
S valami közben szétmorzsolja.
Elgondolóra s a láthatóra.
Életre, halálra. Álomra, valóra.
A zárkaőr? Vagy örökös foglya?
A képek látója, a fény bolondja?
Vagy aki épp vélt önmagát
szavakkal szétgondolja?

FELLINGER KÁROLY

Dobbanás

A fal résen van,
a halál pillanatában
a tárgyra tér a lélek,
nem hagy ki semmit,
együtt jár a kerítéssel,
mindig valami mögé
bújik, mint ridikülben
a vagdalkozó tükör.

HORVÁTH GÁBOR MIKLÓS

papucs

Petőcz Andrásnak

mintha valaki csak ráejtette volna
úgy pipiskedett a két rózsaszín papucs
olyan újszülött lánynak való kézműves
alkotás a felismerhetetlenségig
összeroncsolódott gépkocsi tetején
a papucs a visszapillantó tükörről

röppent a roncs tetejére tudomásul
véve hogy most már végképp okafogyottá
vált korábbi kiemelt helye szerepe
emlékeztető a volánnál ülőnek
édes kötelességére szép párjának
lányt ajándékozni három fiú után

a papucsnak még az is eszébe jutott
amikor a férfit nevezték papucsnak
a barátai egy mámoros éjszakán
nem értette igazán mért az ő nevét
kiabálják kellemetlennek találta
a csönd helyett most szívesebben hallaná

KÉRINGER GÁBOR

Az igazi vesztes

...vigaszágon
palimadár.

HEKL KRISZTINA

Hófehérke és a hét szociopata

Fakó téli hétfő volt, amikor kivágódott az ajtó. Köszönés nélkül lépett be rajta két karbantartó munkás, mindketten kezeslábast viseltek, kezükben mérőszalag, szerszámosláda.

Serényen dolgoztak, mire a szobában ülők feleszméltek volna, egyikük bemászott egy íróasztal alá, és kicsavarozta a bútor lábát, a másik pedig a sarokban álló szekrény szélességét méregette, majd odakiáltotta a kollégájának, hogy a bennülőknek úgyszincs rá szüksége, különben is a menekülési útvonalba esik, el lehet szállítani. Időközben a félig szétszedett asztal megrogyott, kis híján rádőlt tulajdonosára, egy dolgozóra, aki egészen a rogyás pillanatáig ült a székén és sebesen gépelt, azonnali határidős feladatot szeretett volna beadni.

Hamarosan újabb alakok jelentek meg, elektromos csavarhúzókat süvítettek, kalapácsok kopogtak. A munkások pillanatok alatt lapra szereltek egy irattartó állványt, két tolóajtós komódot. Az elválasztó paravánoknak sem kegyelmeztek. Az ijedt dolgozók először csak tétován ácsorogtak a székük mellett és sugdolóztak egymással, majd úgy döntöttek, hogy ellátogatnak az első emeleti büfébe.

Amíg ők kávéztak, addig a szoba ajtaját valaki kitámasztotta egy papírdarabbal, hogy az új lakóknak ne kelljen vacakolniuk a belépőkártyával, zavartalanul járkálhassanak ki és be. Az új lakók heten voltak, bent azonban csak négy üres hely volt. Ismét megjelentek a karbantartók, hogy átrendezzék az irodabútorokat. Három kisméretű íróasztalt állítottak a falhoz, és átültettek oda három régi dolgozót.

Szerdán megkezdődött az invázió. Az új lakók egyforma ruhában, kifogástalan szabásvonalú, acélkék szoknyában, ránkmentesre vasalt blúzban és ingben, galamszürke öltönyben masíroztak fel, s alá, próbálták megtalálni a legjobb helyet, ahol a napfény sem tükröződik, mégsem lát rá senki arra, hogy mit csinálnak éppen. A kiszemelt helyekről a karbantartók állították fel a régi dolgozókat. Az újak kínosan ügyeltek arra,

hogy még egy papírszeletkéhez se érjenek hozzá, mindenre megkértek valakit. Informatikusok szállították át a laptopot, monitort, billentyűzetet. Takarítónő mosta le az asztalt és rendezte el a papírlapokat és a levélnehezéket. A cserepes virágokról külön kertész gondoskodott.

Már csak egyetlen ácsmunka volt hátra, a trón megépítése. Ez volt a legkényesebb feladat, állítólag az anyacégtől, Németországból szállították az emelvényhez való fát. Évszámot is gravíroztak bele. Az emelvény tetejére került az új uralkodónő forgó bőrfotele, hogy onnan láthasson rá a teljes szobára. A királynő járása méltóságteljes volt. Mint uralkodótól elvárás, ő sem köszönt, amikor hófehér toalettjében belépett az irodába. Arca merev volt és fenséges, keveredett rajta a részvétlenség, az elszántság, és az a fajta gőg, amely hamar megöregíti a summa cum laude végzett lányokat. Miután leült a helyé-

re, ijesztő mosollyal hordozta végig tekintetét a szobában ülőkön.

Csütörtökön felélenkült az udvari élet. Több régi dolgozó új ruhában érkezett, acélkék szoknyában, ropogós ingben és szürke öltönyben, még a kiegészítőket is úgy állították össze, hogy mindenben megfeleljenek az új divatnak. Kávészünetekben elismerően beszélgettek az új uralkodó minden cselekedetéről, milyen bölcs, és eszes, mekkora hős, mondogatták egymásnak. Próbáltak barátkozni a hét segédrel is, akik meg sem hallották a feléjük irányuló, nyájas kérdéseket, mert fejükön egyforma, hófehér fülhallgatóval, teljesen némán ültek, és hatékonysági rátát, megtérülést számoltak.

Amikor a királynő ebédelni ment, egész csapat rajongó vette körül. Egy testesebb alattvaló karját nyújtotta, hogy lesegítse őt az emelvényről. Másikuk, a jófiú, térdre ereszkedett és a királynő beakadt ruhája csücskét szabadította ki a forgószerkerek alól. Egy sármos, nős férfi megjegyezte, milyen jól áll a cipellő a lábán és már bánja, hogy így elhamarkodta a házasságot.

Hófehérke ötvenes éveit taposta, haja sem volt már fekete, mint az ébenfa, pirospszgás arca is elhervadt az irodaházak neonfényében. Tapasztalt volt, udvari politikákban jártos, tudta, hogy egy uralkodónak igaz barátai nem lehetnek, csak talpnyalói, és ő megelégedett ennyivel. Most örömmel lubickolt a bókokban, amivel elhalmozták őt. A férfiakat ezért jobban szerette. A nőket kritikus szemmel vizsgálta. Egyenként hívatta őket a toronyház tetején lévő, ablaktalan kihallgató szobába. Ott leülte őket két szociopata szolgálja közé, szuggesztív tekintettel előrehajolt, és minden imígyen közrefogott, reszkető lánynak elmondta, hogy tőle igazán nem kell félni. Magában azonban szörnyű tervet forralt, és ettől a gondolattól nem volt nyugodalma sem éjjel, sem nappal.

Elhatározta, hogy senkinek sem kegyelmez, aki szebb, vagy okosabb nála. Szól a vadásznak, hogy előbb véreztessen ki, majd kegyetlenül döfje le az áldozatokat.

A szíveket rózsaszín celofánba burkolva kéri az asztalára.

JUHÁSZ ZSUZSANNA

Tavaszi vásár

Gyorsan, mert elfelejtem, mert szégyenletes. Gyorsan, mert mégis így volt. Én láttam, mert képzeltem. Képzeltem csak, mégis láttam, ahogy a szögek a két tenyeremből ki, és a lábfejeimből is, de onnan tán kettő is. Ki, kihúzódnak valahogy. Mikor azt mondtam, nehogy fizess, nehogy ezért a pár szál cigiért. Bár, hogy önbecsülésed maradjon, azt mondtam, jó, adj egy százast. És számoltam fejben és gyorsan, hogy talán huszonötért már lehet venni egyet, egy szöget. Mert te, te húztad ki egyenként őket. Ha tudtad, ha nem, de valamit azért sejtettél, mert úgy köszöntöttelek: hát te élsz még, nem vitt el a tél a nagy hajléktalanságban? S aztán olyan gyorsan történt minden. Te mondtad, hogy jössz, jössz, mert itt a tavasz, elkél a segítséged a kertben. S míg te előre néztél már, én a szögeket láttam, mert a hála édességében ringó agyam a hálától, az élve maradásod háljától elcukrosított agyam, úgy látszik, képekben

Bolemant László felvétele

beszél. De jó felé vezetett engem mégis, szavak nélkül is.

Mert a szögeket a bűntudat keresztjéből, a hol lehetsz, mi van veled aggodalmából magam állította keresztjéből te húztad ki. Általad indultak kezemből-lábamból tefeléd a megkönnyebbülés sóhajával.

S lásd, gyorsan még az árukat is kiszámoltam, nehogy becsapjalak, nehogy túl drágán adjam őket teneked. Mert el se hinnéd, te szögeket vettél tőlem, akárhogy, akárhonnán is nézem.

Azóta is.

KÖVES ISTVÁN

A világbéke utolsó napfényes délelőttjén

Árnyéktalan kék háttér feszül fejünk fölé,
élő-helyszíncapcsolásra kész, átlátszó, csábító ég.
A napfénytől bódult városi galambraj alakzatban rója a tájat:
tömörülve kereng, némán, surrogva fölívág a magasba,
majd egyetlen szárnyára simulva suhan vissza a kockakövekre,
s fel újra. Dülledt szemük mélyén vörös riadalom ragyog,
úgy tesznek, mintha nem, de jól tudják, sőt, érzik,
hogy a mozgásérzékelő regisztrációs műszerek
már őrzöngve bemérték önfeledt röptüket.

Lent, a célkeresztben vénemberek botra kapaszkodó keze reszket.
Ők még biztonságra vágnak. Bizonyosságra.
Sehogy sem találnak vissza magabiztosságuk egyensúlyához.
Állnak a földomlás rengette világvárosok terein,
fölgyülemelő haragjuk gyámoltalan.
Kézfejükön a kesztyű alatt sárga májfoltok nődögélnek.
Ami elmúlt, történet. Szükségképpen közös.
Tanulsága tovaterjed, aki akar, okulhat belőle.
De a jövő, a közös, nem kötelező. Csak ráadás.
Nincs már sehol az ökörnyal, pitypang, árvalányhaj.
Fiatalság, bolondság. Fenjétek csak, fiúk, fényes késeitek ...

BOLEMANT LÁSZLÓ műve

VÖRÖS ISTVÁN

Me too

Nem szándékom, hogy kérjelek a jóra.
Perzselő szomjamat oltani: ezért jöttem.
Nem szándékom, de megteszem.
Vonagló vágyat kelteni a jóra: ezért jöttem.
Nem szándékom, hogy kérjelek, és te nemet mondj.

Nem szándékom, hogy óvjalak a rossztól.
Kihűlő szomjat oltani a rosszra: ezért jöttem.
Nem szándékom, hogy megnyugtassalak.
Rémálomból ébresztetni: ezért jöttem.
Nem szándékom, hogy kérjél és hívjál.

Ha nem iszol meg annyit: nem látsz lángokat.
Nem hízol el, ha nem eszel meg engem.
Azt kérdem: mért akarsz követni.
Nem választhatsz köztem és kínod között,
és ezt belátni gyáva vagy – talán lusta is.

Nem tervem, hogy kihagyjalak a jóból.
Hogy a kezem az arcodra tegyem.
Nem tervem, hogy várjál és izgatottan figyelj.
Magad kívánsz jönni hozzám.
Nem én vagyok, aki valamit akar.

Kicsi vagy, egy kavics, de nem hajítlak el.
Szolgám vagy, de én veszem le rólad a terheket.
Hatalmadban vagyok, de meg kell görnyedned előttem,
mert ostobán bántál velem – igen ostobán.

Kicsi vagyok, egy kavics,
De valaki megnevez téged,
A szóbeszéd a karjára vesz téged,
Hisz szomjat fakasztasz bennünk a rosszra,
Hisz éhet támasztasz bennünk a közömbösre:
Hisz hiába óvtunk téged a jótól.

KAISER LÁSZLÓ

Szabadulás

Szabadulás szörnyetegtől?
Nem lehet, mert nem lehet,
néma Isten, hallgat a föld,
nincs, ki osszon ma kegyet.

Tegnap sem volt, holnap sem lesz,
minden úgy is így marad,
nincs okulás, semmi érdem,
hiába volt áldozat.

Diadala szörnyetegnek?
Lehet, ő is áldozat,
átok, ima sem hallatszik,
nagy csöndek az ég alatt.

KÓBOR ADRIÁNA

Búcsúlevél

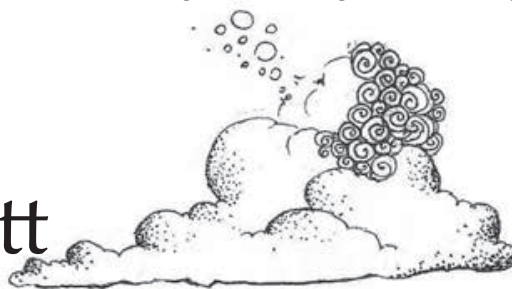

Ravasz voltál. Tavasziasan ültél a svábhegyi nyaraló desszertvillák között, mint egy megnyúzott kesztyű. Kesztyű voltál? Felhúztalak, wekker, éjjeli tizenegy óra, törülközők. Egymásba törülköztünk, szeretkezés után. Még felkelt a nap. A másnap után holnapután, jártál valahol, de nem velem. Úgy döntöttél utolsó alakításodat gyertyalángok tartják majd, a steppelt ágytakaróba csavartad magad, egész életedben színész, most mégis valami mágikus lámpaláz. A gyertyák miatt. Féligtört gyufaszállal a szádban rámvicsorogtál a reggeli rumos teád fölött, azt mondtad, ha gyerekeink már nem is, lesz nekünk jógás szeptemberünk, balaton-szemezdi rétünk. Oldalt mutattál, egy fehér papír volt az oldalad, kicsavart égők között üldögéltünk szenvedélyesen. Én Ruttkai Évának képzeltem magam. Te akkor épp Latinovits Zoltánnak. A sírunkon is ez állt: Ugyan nem láttuk a titanicot, s gintonicot sem ittunk, minden anakronista váromány maradt, már kezdeti cseppjeiben beleunt csepegésébe a csap. Arcomban kihűlt gyufák és hamutartók. Lábadon életöszön és patkók. Csődör, alaskai orángután, minden időben és térben fejtellenül elhelyezve. Mellénysebemben zöld, fejlődésképtelen embrió, kezdedben rozsdás tükör. Nem állt szándékomban írni. Neked igen. Aztán szépen minden megjavult, mert a zuhanyfüggöny mögött rovasokkal számoltuk a szeretkezéseket, amiket elmulasztottunk, mert épp a Puskás Stadionról beszélgettünk kitartóan, budapesti utcanév-változtatásokról, hogyan kerüljük meg kedélyesen üres télfagyvistölcsérről a kezünkben a Kodály köröndöt és a Terror Házát. Úgy néztem rád mint egy patkány. Béna voltam, neked már sétabot támasztotta léted, vittük a Bagót, hoztuk a Bagót. A horgolt kis terítőt tapogatta a kezéd, amint levelet írtál nekem, mert pusztá jelenlétemben nem láttál víziót. Ha hisztiztem hideg vízzel hűtötted fejem, semmi hétköznapi. Azt hittem, szerettelek, pedig csak ragaszkodtam hozzád, plátóian, ahogy két test keresi egymás fejét, a sötétben tapogatóztunk, háttal a sötétnek. Te beleestél. Nem volt kiút. Mindent levertél ami körülötted volt, még egy mezei repülőtéren is szárnyakat törtél össze és hangárokba rúgtál bele. Nem volt elég hely. Nekünk a világ nem volt. Elég. Hely. Félttem, hogy visszajössz, mégis meghaltál és tíz évig úgy éltem nélküled, mert már meghaltál, ugye, mint egy kihülésre hajlamos hülye galamb ami időnként rafinált patkánynak képzelet magát. Ez itt a cserépkályha. Ez itt a Csemegi utcai lakás. Ezek a zsidóbarlangok. Ott állnak a körtefák. Mivel már nem jössz haza többé, mert már hazamentél, így haltál meg és ezért, úgy simítom végig a csempéket, mintha téged simogatnálak. És a steppelt paplant. A kicsavart égőket most becsavarom. Már nem kell, hogy színpadi világítástechnikával megterhelte térben éljek és játszadozzam neked, faggassalak, ugye szeretsz játszani. Én Latinovits Éva vagyok. Volt egy szerelmem, elvitte a vonat, a szívem úgy repedt meg ebbe, mint érett görögdinnye. Piros és édes volt belül, most már csak magok, amiket kötényembe teszek, de nem szórom szét őket. Nincs mit megvetnem, a magvak hajtásokat sem hoznak majd, hiába vetem őket bárhová. A deszkapadlón alkalmi cipőd kopogását hallom alkalomadtán, és úgy érzem, mint régen nyakamba lehelsz és lihegsz. Attól a rohadt depressziós örömtől most is. Nincs kiút. Van kiutazás. Az ablaküveget nyaljuk fehér tejes nyelvvel, de a nyelvezetünk még most sem, már most is a halál. A halál fehér ballerínacipőben és tütüben betáncol akár Dawid Bowie. Megbízom benned, hogy ezt a levelem megtartod, nem küldöd a „nőklapjának” még halál után sem. Van rengetegegy titkunk. A Ruttkai név talán épp a titkokra utal. A Latinovits a deszkára, pallóra ami meglíbeg a levegőben, Pilinszky rólunk írta az Akrobaták című versét, most már abba kell hagynom, túl sokat beszélek hozzád, úgy és amikor Miskolcon elvitt a vonat, pedig azt sem tudtad mire szállsz fel, hová is tartasz. Én még most sem tudom. Sőt, már egyre kevésbé. Platónak igaza volt, egy UAZ platóján szeretkeztünk egyszer és olyan nők lapjánas ránksütött a petrarcai nap. Mert ugye sem pallóról sem tetőről nem sütött elég, hogy tudja rettegő kézben, a villanyégőket rendben, helyükön tartani. Kesztyű vagy. Kezdjük előlről. Amikor a halál már elment, „hajnóczytan” kilovagolt. Jó veled élni. A halál sem mérvadó.

Gyufaszálakat gyűjtök egy befőttesüvegben, koromból készült lekvárt. Nem fog rajtunk sem faszén, sem halál. Rézkarcok vagyunk egy barlang oldalára függesztve egy XII. kerületi vendéglakásban. Egyetlen vendégünk az elmúlás, de tudjuk, talán mindennél számottevőbb az, hogy alapjában véve és valójában semmi sem múlik. Te sem, Kedvesem. Hideg voltál, a gyorsulás és lassulás sem hozhatott már vissza a temetőből, a föld körüli pályáról, a deszkalapok közötti repedésekből. Részegen is józanabbul támadtuk a sorsot, támolyogtunk, nem értettünk egyet vele. Tíz év múlva én is ott leszek valahol, ahol a roncsbuszban nincsen és nem is kell vezető. Szilvafák nőnek körül és át, és ott töltjük majd az alvilági szombatokat, mint egy marék lekvár, koromból készült, fekete maszlag, s a csattanó: Méreg, méreg és a düh, hogy valaki helyettem írta meg ezt a szöveget, amit én most törölök, a nemzeti, a mélynemzeti, a színházi, az európai, a nemzetközi, a kollektív, a szervezett és szervezetlen öntudatból. Bocsáss meg, Zoli. Mindenképp szerettelek volna még látni mielőtt meghaltál a szteppelt paplanok között elhaló kezében a felfelé hengerülő nappal. Semmi sem kerek, a világ éppúgy nem, mint a mi életünk. Talán hozzám fordulsz majd ahogy a mozdony elkapja a fejed. Nem öngyilkosság volt, az élet volt az, viszojgó támolygás és imbolygás valós támfalak nélkül, ahogy szűkült az idő és lejárt az a mátrafüredi tudógondozóba szóló beutaló is. Darázsderékamba belecsipent a lét és felébrednek. Nem melletted ma már. Mégis, melleden. De halott vagy, most már igazi. Igazi halott. A Kedvesem kedvesen foltokat hagyott azon a kesztyűn ami te voltál, de képtelen voltalak elviselni. Időről időre még felhúztalak, hogy lássam vicsorgó arcodon a dühöt, amit nem mért hőmérő. A te dühöd düh volt. Az enyém is. A gyertyák kigyújtják és eloltják egymást, és a Kerepesi úti temetőben eloldalgok, megállok a sírodnál, úgy érzem lábaim belészaladnak, de hogy hová futok már nem tudom. Ezt mondtad te is. Egyszer a futásnak is vége lesz. Folyondár fejemben megnyikordul az idő. Valaki belép. Ezért ez a levél. Elküldöm és törölöd, elküldesz és törölsz. Emberi memóriánk gyermeki léptekben araszol a kimondhatatlanban, de ez is csak romantika. Egy szál szélrózsa, egy szélmalom, egy szélforgó. Gyertyák között hangosan fúj a szél. Egy Tarkovszkij-film fölött elalszom. Csöpög a víz. Lábam béna. Írás nélkül nem merek. Még felkelni sem. Az írás nem te vagy. Az írás senki sem lehet. Isten veled. Ne gondold, béna, fel sem merül. Azért még szerethet. Évekóta ez megy, és nem tudom befogni a szám. Kérlek, te csak maradj ott, ahol vagy. Én jól leszek itt is, ott is, levedlett karok és ölelések között, aú fájó zivatarban, fájdalommentesre fentanylozott zsibbadt szemeimmel nézve a csökkent fényű létbe. Nézd, nem is gyertyák azok! Csillagok... Egymás fejét tépő ballerínák a bolshoiból. Őrült táncosok. Szörnyű, szörnyű ez a színházi lét. Nem is olyan szörnyű. Csillagok. És sallang. Kinn, kívül. Extra, exter, vagyis östér, úrtéri csillagok hona. Végre értem, a függöny, mivégre.

RALF MEYER

15. szonett

Szerelem, ha van is, végesség tárgya,
félelmes, fenyeget, ébreszti vágyad.
Az embernek egyik felét bántja,
a másikat őrzi, zárt tető alatt,

biztonságban. Így megy tovább az élet.
A másik rész még mélyebbre zuhan.
Társam nem térhet ki, ha választ kérek,
vagy végleg elmerülök holt templomomban.

Ki képes mégis, hogy játékba lépjen,
reggel mégiscsak társat kell cserélni,
most lenne jó szemeddel magamat nézmem,
s szavaid az én nyelvemmel beszélni.

Ha jobban kötődsz, jobban is szeretsz,
bármilyen múlandó legyen is a jelen.

*Bolemant László fordítása, Ralf Meyer
versének szabad értelmezése*

DEBRECZENY GYÖRGY

szavak amelyek nem

Thomas Bernhard motívumok felhasználásával

kinyitjuk a szánkat
és kijön rajta valami
valami nevetséges dolog
ami kínos
valami kínos dolog
ami nevetséges

és megyünk a sötétségbe
az egyre nagyobb sötétségbe
egyedül megyünk
mert a gondolkodó ember
mindig csak egyedül megy
a sötétségbe

nem csukjuk be a szánkat
mert nem tenni valamit
amit tenni lehetne
és amiről azt mondja mindenki
hogy ezt kellene tenni
azt nem tenni jócselekedet

szavak jönnek ki a szánkon
amelyek nem alkotnak
nem alkothatnak mondatokat
madárseregektől
sűrűsödő madárseregektől
feketéllik a szánk

aki szereti
és aki nem*Thomas Bernhard nyomán*

aki szereti a kanonoklepenyt
rossz ember nem lehet
aki rossz ember
nem szeretheti a kanonoklepenyt

aki nem szereti a kanonoklepenyt
rossz ember lehet
aki nem kanonoklepeny
szeretheti a rossz embert

aki szereti a rossz lepenyt
kanonok nem lehet
aki kanonok nem lehet
nem szeretheti a kanonokot

MORKUSZT TAMÁS
Mélykék

A folyó büntelen,
sérthetetlen.
Felette arany glória
lebeg.
Tükre sík.
De mérgezett még lehet.
Gyűlölet-vegyület.
Amiben feloldódnak,
az aranyhalak.
Lent a mélyben,
Sötétkékben.

Megrendelhető:

happyoffice@gmail.com
erefbt@gmail.com

FILIP TAMÁS

Ugrál és szökken

Egy gömbvillámban
elfér egy aranyhalakkal
teli akvárium.

Elfér benne egy zongora,
egy könyvespolc, egy
virágüzlet minden illata.

Viszi a lendület, ugrál és
szökken, a gömbvillám
a lendület maga.

Ahol széttörik majd,
kiugranak belőle foglyai,
a zongora magától kezd

játszani, a könyvek
kinyílnak, és kiderül,
hogymind közül az

illat a leghatalmasabb.

Prizma

Megfordítottad a dolgokat, lám
egy robbanás a romokból házat
épít, egy árvíz gátat önmaga ellen,
s a vihar visszailleszti helyükre
a letört ágakat. A Minotaurusz
kihízza a labirintust, vére és
zsírja patakokban folyik.

A megmenekült áldozatok
nem tudnak méltósággal örülni.
Hirtelen csócselékké válnak,
leisszák magukat, tántorognak,
és amikor a földre esnek, szűz
arcuk a halott szörny bűzös
nedveibe csapódik.

MISKE EMŐ: Erdő mélye

MOLNÁR JÓZSEF

Tavaszi

Egyre többször repülök ki testem kalitkájából. Ilyenkor szelutazó madárként vitorlázom múltam s életeim között; az elszalasztott hegyeim közt, amiket sosem másztam meg. Pedig minden adott, ott volt a hegy, ott volt a hegymászó felszerelés, mindig a legmegfelelőbb, s ott voltam én is, hogy bizonyítsak. Nem másnak, nem önmagamnak, a hegynek, aki már megelőlegezve a bizalmat, elindult felém. Én akkor már futottam, dehogy a magasságok felé! – messzire el, akárhová, ahová már nem tudtak követni, lefelé a zuhanó szakadékok

útján, a szikár sziklák figyelmében, a szétszaladó felhők alatt. Ekkor már se gondolatom, sem erőm, csak az eltiport virágok mutatták, mekkora távolságot nyeltem le ijedtemben, s a rókavörös napban is a félelmeimet véltem látni, amikor zuhanni kezdtem... és ...minden kezdődött előlről.

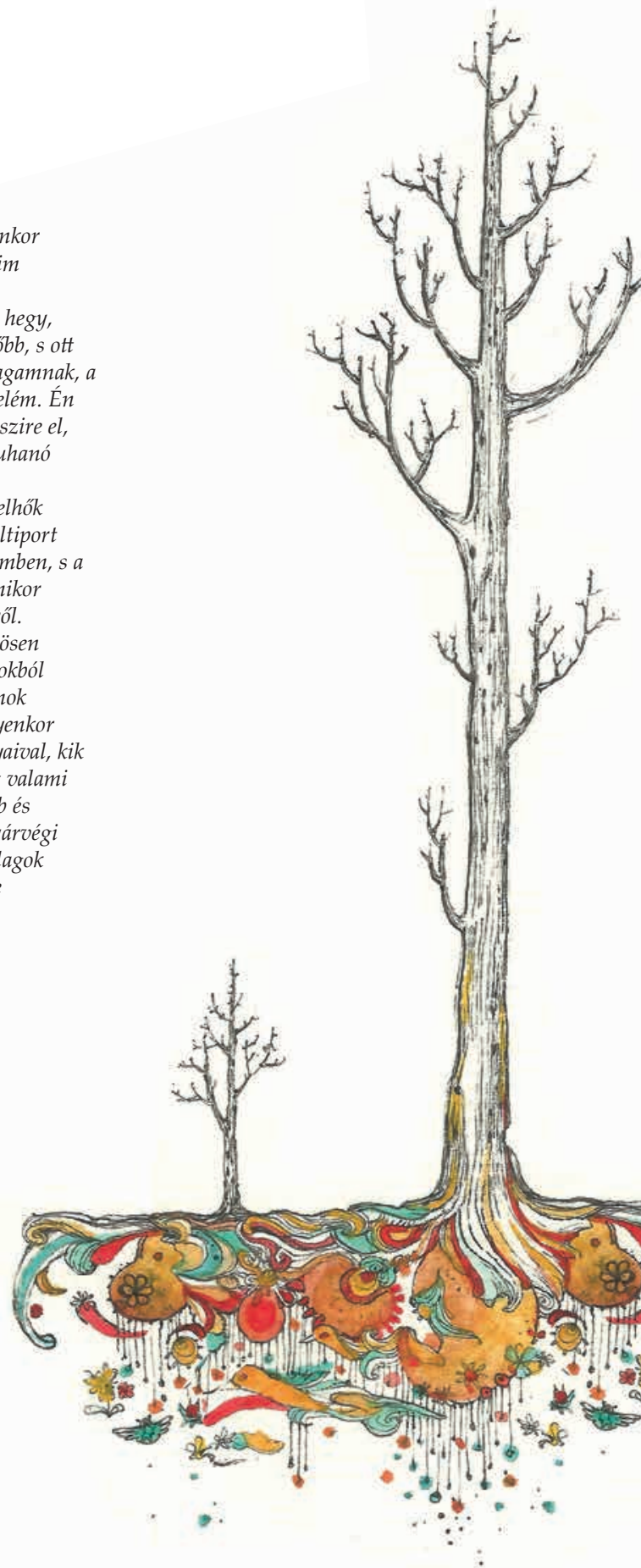
Egyre többször repülök lelkem kalitkájában, különösen akkor, amikor álmodom. Ilyenkor részeg magasságokból zuhanva sértetlenül érek földet, ilyenkor az óceánok mélyét kutatva cápaként robogok a mélysötétben, ilyenkor a titokteli hegyek gyomrában találkozom Földanya lányával, kik megvendégszolgálnak egy csésze, még gőzölgő teával, amit valami Életfából facsartak ki. Szerintük, nincs annál jobb és élvezetesebb nedű, mint a tavaszi ébredés, mint a nyárvégi madársüvöltés, mint a végtelen égből aláhulló csillagok beszéde, mint egy halk s mosolygó hóesés képe a tavasz-szobából.

Egyre többször időzök lelkem ablakában.

SPÁNYIK MIKLÓS

Egyezés

Bérlő vagyok. Fizetek a sorsnak.
Hogy még létezhesek holnap.
És ha majd egyszer nem lesz pénzem.
A számlát a sírhantomra kérem.

SZEPESI ZSUZSANNA

Nyomor-örvény

Fényfüzérbe bújtatott
körúti fák,
fényárban úszó üzletházak,
csillogó paloták –
mögöttük egyre sűrűbb az árnyék,
hogy a senkik bújtató
otthonává válják.
Ott bűzös rongycsomók dideregnek
megadva magukat kosznak,
ínségnek, hidegnek.
Éhes gyomor marcangolja
fásult kedvüket:
nem panaszoznak, érzik,
a minden már vak és süket.
Míg kézről kézre jár a kannás bor,
naponta egyre hosszabb lesz a sor...
elvesztett álmok, elvesztett gyönyör,
húgy szagú létben végtelen csömör.

Megvetett, számkivetett,
nyomorult csapat,
a mellettük elrohanók
mereven nézik a falat,
és vélik: kinek többé nem jut fedél,
az árnyékban egy darabig
valahogy csak megél.

Semmihez fércelt életük
az álomtalan álomban sem szépül,
mert örök a törvény:
nincsen fény sötétség nélkül.

**HORVÁTH GÁBOR
MIKLÓS**

por

nem akartál megszületni sem meghalni
és megtörténik mégis mindkettő veled
óvakodtál a nagy próbatételektől
meglógnod nem sikerült egyik elől sem
titkoltad de nem mentél bele igazán
mibe is hisz porból vagy és porrá leszel

DEÉR GYÖRGY

Télutó

...elrongyolt paplanján kínlódik február
– dől rám a köd,
letört szilánkok pattognak: percek,
jégcsap csöpög,
– kabátom, szórén üli az ördög,
viszem, viszem,
fáradt táltos, szakadt inakkal
– reménytelen!
...toccsan a sár:
cipőm átfogva bokámba mar,
süvölvény – szél kószál – taszigál bolondosan...
– habzó pofával, oldalazva,
veszett eb tart a hídon át
– riadt menekvés lohol nyomában,
feldöntött kukák
zaja, üvöltés, ordítás,
botok, vasdorongok csapkodása,
és dübörgő lábak döngésének disszonáns elegye,
éles sikoly és kemény káromkodások
(hogy: már az Isten is erre köp!)
– végül felbukik...
felnéz utolszor ...
(öröme pattan, s eloszlik bent, a szív mögött)
– lesz itt TAVASZ még!
szemközt egy ablak
lám, már virágba öltözött ...

PETŐCZ ANDRÁS

Ancika

(regényrészlet)

SZÓVAL, AZ AZÉRT GYÖNYÖRŰ, ahogy ott állnak az emberek a sír körül, ott állnak, és hallgatják a Józsi atyát, és mindeközben az anyámra, az Ancikára gondolnak, az Ancikára, meg arra, hogy végül is ithagyott minket az Ancika, pedig azt hittük, de tényleg, hogy ő aztán örökké élni fog.

Mondja a nővérem is, az Irma, hogy *vanak, akiket már az életükben halhatatlanoknak hiszünk. Ők azok, akik öregek már akkor is, amikor találkozunk velük, aztán meg a sok együtt töltött időben valahogy mégis hozzájuk öregsziünk, ezt mondja az Irma.*

Nekem kicsit furcsa, hogy ezt mondja, hogy arról beszél, hogy az öregek azok öregek már akkor is, amikor találkozunk velük, mert én azért úgy emlékszem, hogy amikor gyerek voltam, akkor még nem láttam öregnek az anyámat meg az apámat, felnőttek, tekintélyesnek láttam őket, de nem láttam őket öregnek, így nem is nagyon tudok mit kezdeni az Irmának ezzel a kijelentésével, de tény, hogy ezt mondta az Irma, az Ancikára mondta ezt, az anyámra, aki az ő anyja is.

Ő, az Irma, mármint a nővérem, biztosan tudja, hogy hogyan is érti mindezt, nekem meg csak annyi a dolgom, hogy beszámolok arról, mit is mond a nővérem, az Irma, meg mi is történik velünk, most, hogy itt vagyunk a temetésen, az anyám, az Ancika temetésén.

Szóval, azt mondja az Irma, hogy *öregnek látjuk az öregeket, amikor még nem is annyira öregek, és hozzájuk öregsziünk, mintegy észrevétlenül, és, még azt is mondja az Irma, a nővérem, hogy miközben hozzájuk öregsziünk, közben ők meg egyre fiatalabbak lesznek, és így egyszerre lesznek öregek is, meg fiatalok is, ők, akikhez hozzájuk öregsziünk, mondja az Irma, és ahogy múlik az idő, és egyre fiatalodnak az öregek, mert fiatalodnak ám!, úgy egyre inkább azt érezzük, hogy nem halnak meg soha, nem halhatnak meg soha, mindig velünk lesznek, pontosabban szólva, együtt leszünk velük, mert ők már az életükben halhatatlanok, ami azt jelenti, hogy a halhatatlanság bennünk van, vagyis, mindenki addig*

halhatatlan, ameddig mi élünk, így az Ancika is, nem csak fiatalodik, de egyre inkább halhatatlan, ahogy a fiatalodása közben megöregszi, így mondja a nővérem, az Irma, és én ezt eléggé nehezen értem, vagy talán nem is értem, hogy mit is akar ezzel mondani a nővérem, meg azt is gondolom, magamban, persze, hogy igaza is van, meg nincs is igaza, mert tény, hogy egyre fiatalabbak mellettünk az öregek, de tény az is, hogy ahogy egyre fiatalabbak mellettünk az öregek, és ahogy mi egyre öregebbek leszünk mellettük, úgy eltelik minden, de főleg az idő, vagyis maga az élet, az életünk, igen, eltelik az életünk, de ez még nem is lenne baj, a baj csak az, hogy valahogy egyszerre lesz vége mindennek, és még ezzel sem lenne olyan nagy baj, vagyishogy nem ez a baj, hanem azzal van az igazi baj, ha úgy van egyszerre vége mindennek, úgy, hogy csak üresség marad utánunk, és ebbe az ürességbe aztán mások jönnek, mások jöhetnek, mások, idegenek, akik már nem mi vagyunk, ők foglalják el mindazt, ami voltunk valaha, a helyünkre lépnek, és akkor aztán tényleg nincsen semmi, na, ez az, ezt kell megakadályozni, nem engedhetjük, hogy üresség legyen utánunk, hogy üresség maradjon utánunk, legyen inkább valami más, szépség legyen, meg méltóság, és a temetés is legyen méltósággal teli, hogy lássák, hogy voltunk valakik, és beszéljenek rólunk, hogy a helyünket, mindazt, ami valaha voltunk, ne lehessen csak úgy, olyan könnyedén, olyan magától értetődő módon elfoglalni.

Itt állunk a sír körül, a nyitott sír körül a szepezdi temetőben, az apám sírja körül, ahova most az anyámat, az Ancikát is eltemetjük, odatemetjük az Ancikát, közvetlenül az apám mellé, hogy együtt legyenek, hogy örökre együtt maradjanak, mert ez volt az anyám, az Ancika végakarata, és mert ez adja meg nekik a méltóságot, azt a méltóságot, ami mindenkinek, mindannyiunknak kijár, de amit olyan kevesen kapnak meg, valójában, itt állunk tehát a sír körül, és emlékezünk,

meg beszélgetünk, meg elgondolkodunk, ahogy az egy ilyen alkalommal szokás.

Szóval, megöregednek az öregek, velünk együtt öregednek, mondja az Irma, ahogy ott állunk a sír körül.

És ahogy ezt mondja, akaratlanul is arra gondolok, hogy elsősorban is ő öregedett meg, a nővérem, az Irma, *vénasszony lett*, támaszkodik a botjára, nagy, göcsörtös, fekete bot, mert a lábai már alig tartják, már alig bírják a testét, pedig szikár egy vénasszony lett az Irma, megmaradt soványnak, vékonynak egész életében, és most, hetvenöt évesen már hizni sem tudna, még ha akarna, akkor sem.

Magam is sovány maradtam, szerencsére, a Zieglerek mind soványak, úgy általában, csak hajam nincsen, vagyishogy alig van, vékony arcú, kicsi kis kopasz öregember vagyok magam is, itt, az anyám, az Ancika temetésén.

Próbálok nagyon nyugodt, nagyon kiegyensúlyozott maradni, nem akarnék sírni, szégyenszemre, „öregségemre”, még azt gondolhatnák sokan, hogy szentimentális vénember lett belőlem is, aki az elhülyülés jeleként ostobán könnyeket csorgat végig az arcán.

Nem.

Van persze, aki azt mondja, hogy *ugyanolyan gyerek maradtam*, mint aki mindig is voltam, hogy nem tudtam felnőni, mert nem is akartam felnőni, egyáltalán.

És én azt hiszem, inkább ez az igazság.

Különböznél pedig, elfogadom, hogy az az élet rendje, hogy jövünk, és elmegyünk, és most, hogy elment az Ancika, most ezzel ő csak a sorsát teljesítette be. Végül is szép élete volt, mondom magamban, aztán valahogy hangosan is megismétlem, *szép élete volt!*, mondom emelt hangon, és az Irma, a nővérem csak néz rám, nem szól semmit, mintha bólogatna, lehet, hogy bólogat, vagy éppen csak a feje remeg, *rezeg kicsit a feje*, mondom magamban, mostanában vannak ilyen furcsa fejmozdulatai az Irmának, szegénynek.

A Józsi atya is azt mondja éppen, hogy *szép élete volt az Ancikának*.

Így mondja, szó szerint, hallom, ahogy mondja, lehet, hogy engem ismét, vagy idéz, nem tudom, csak hallom, hallgatom, ahogy beszél, *végzi a szertartást*, így mondják, nem?, így, hogy *végzi a szertartást*, vagyis csinálja, amit kell, temet, búcsúzik, mondom, ez a dolga. A Józsi atya itt, Szepezden, az evangélikus lelkipásztor, ő a lelki vezető itt a faluban, meg nem csak ebben a faluban, hanem a szomszéd falvakban is, Zánkán és Szepezdfürdőn, ő a lelkipásztor, tehát ő búcsúzik az anyámtól, az Ancikától, merthogy az anyám evangélikus volt, eredetileg, bár nem volt különösebben vallásos soha, de mégis, ha már egyházi temetést akart, akkor legyen az a temetés evangélikus, így a helyes, meg így is kell, hogy legyen.

MISKE EMŐ: Magány

Szóval, az azért gyönyörű, ahogy körbeállják a sírt, és hallgatják az ismerősök, a helybéliek, a régi barátok és szomszédok a Józsi atya, az evangélikus lelkész szavait, az azért gyönyörű, ahogy beszél a Józsi atya. Így mondom, hogy *Józsi atya*, Józsinak mondom, nem Józsefnek, mert mindenki csak így hívja őt a faluban, ilyen rövidített, becézett formában beszélnek róla, érdekes azért ez, talán jobb lenne őt Józsefnek hívni, az valahogy hivatalosabb lenne, ebbe egészen eddig bele sem gondoltam, csak most, itt, a temetésén, szóval, azért az gyönyörű, ahogy beszél a Józsi atya, ahogy beszél az anyámról, az *Ancikáról*, a *Tóbi néniről*, mert így is hívták őt sokan, itt, a faluban az Ancikát, hogy *Tóbi néni*, a kutyám, a *Tóbiás*, vagyis a *kutyánk* után nevezték így, mert mindig a Tóbiival, vagyis a Tóbiással járta a falut, és mindenki már megszűröl azt kiabálta az utcán, hogy *Tóbi!*, amikor látták jönni őket, az anyámat, az Ancikát, és a kutyáját, vagyis a *kutyámat*, a Tóbit, és a kutyát is mindenki szerette, a Tóbi kutyát, aki szintén már évek óta itt van eltemetve, az apám sírjában, és most az Ancika hamvai is odakerülnek, a Tóbi és az apám mellé, hogy együtt legyenek, és együtt pihenjenek az idők végezetéig, együtt pihenjék ki a sok-sok közös sétájukat, azokat a hosszú éveket és évtizedeket, amiket együtt eltöltöttek olyan nagy összetartásban, olyan erős közösségben.

És itt van mindenki!

Itt van mindenki a faluból, állnak a sír körül, és látom, hogy sokan könnyeznek is, nem kellene, nincs annak értelme, ez a dolgok rendje, hogy elmegyünk, mert el kell menni, kár ezért könnyeket hullajtani, és ezért még haragudni sem nagyon szabad, senkire, de főleg nem a Jóistenre, ha ugyan van a Jóisten valahol, valahol a magasban, a felhők fölött, ha valóban van, és figyel.

És tényleg mindenki itt van, mindenki a faluból, persze itt van a polgármester is, a Csomor Lajos, akinek, mielőtt megválasztották volna polgármesternek, a cukrászdája olyanira kedvelt volt a téren, közel a falu képzőművészeti galériájához, megjegyzem, most is kedvelt egy hely az a cukrászda, bár már nem a Lajosé, már nem a Csomor Lajosé, mert eladta, akkor adta el, abban az évben, amikor polgármester lett, ez abban az évben volt, amikor az a nagy válság volt, amikor egy

napról a másikra vált semmivé a pénzünk, amikor elszegényedett szinte mindenki, az egész ország, de ennek már vagy tíz éve, szóval, azóta még mindig ő a polgármester, mert szereti is őt mindenki, azt mondják, nagyon jó polgármester, nos tehát, ő is itt van, már beszédet is mondott a ravatalozónál, valami olyasmit mondott, hogy *megbecsülést az tud szerezni magának, aki folyamatosan jelen van egy közösségben, és ott, abban a közösségben, azért a közösségért dolgozik, és az egyéniségével példát mutat*, és az Ancika ilyen volt, ezt is mondta a Csomor Lajos, a polgármester, és még azt, hogy *mindenki szerette őt*, mármint az Ancikát, és *ez a szeretet tartotta őt életben ilyen sokáig*, ezt is mondta a Csomor Lajos, a polgármester, és hozzátette azt is, hogy *ezért is érhetette meg az anyám, az Ancika a százötödik születésnapját, százöt év!*, ezzel aztán ő lett a legöregebb ember itt a faluban, mondta a Csomor Lajos, de, tette hozzá, *nem a hosszú kor számít, hanem az az erő, amit a jelenlétünkkel átadunk a másik embernek, és a „Tóbi néni” ilyen volt*, mondta a polgármester, a Csomor Lajos, és így, idézőjelesen mondta mindezt, mármint azt, hogy *„Tóbi néni”*, mert ezzel is érzékeltetni akarta, hogy így becézték a faluban az Ancikát, az anyámat, akit tényleg mindenki szeretett.

És én csak állok a sír mellett, a nővéremmel, az Irmával, és már nem is tudom, mi is történik körülöttem, mert csak az anyámra, az Ancikára gondolok, és olyan erősen tolulnak elő az emlékek a fejemben, hogy szinte remegek, és el is gyengülök akkor, és le kellene ülnöm, még szerencse, hogy itt van a lányom, az én egyetlen lányom, aki mindig segít nekem, és most is átölel, hátulról, így vigyáz rám, így vezet óvatosan el ahhoz a padhoz, ahol akkor is ültünk, amikor még az apám feküdt a ravatalon, évtizedekkel ezelőtt.

AZ, HOGY MINDENNEK VÉGE VAN, az nem csak valami rossz érzés, hanem tény.

Ahogy már mondtam, szegények vagyunk.

Szegények lettünk, mert meghalt az anyánk, és szegények vagyunk azért is, mert az anyánk halála miatt minden jövedelmünknek vége. És mindenképpen bánom ma már, hogy mi egész életünkben csak okoskodni tudtunk, mindig és mindenkivel, egész életünkben csak bírálni tudtuk az apánkat és

az anyánkat, az Ancikát, de a saját lábunkra nem tudtunk állni.

Ez az igazság.

És az is az igazság, hogy az apánk és az anyánk, az Ancika felépített valamit.

Mi pedig úgy éreztük, hogy jogunk van megbírálni mindazt, amit ők felépítettek, de mi aztán nem építettünk semmit.

Nézem a nővéremet, az Irmát, és pontosan tudom, hogy ő is tudja mindezt. Senkik és semmik vagyunk, valójában nyomába sem érünk mindannak, ami az anyánk volt, meg az apánk.

Semmik és senkik vagyunk.

A kertben, ahol ülünk, lassan ránk sötétedik. Pontosán tudom, hogy a ház, aminek a kertje most is otthonunkként szolgál, egyre rosszabb állapotban van.

És nézem a nővéremet. És azt is tudom, hogy nem tudunk majd semmit sem kezdeni mindazzal, ami megmaradt nekünk.

Az örökségünk elpusztul hamarosan.

És a kertet is, ahol most ülünk, hamarosan idegenek foglalják majd el.

Idegenek költöznek be a házukba, idegenek ülnek majd itt, a kertben, a fák alatt, idegenek beszélgetnek majd mindenféleképpől, okos dolgokról is, nyilván, csak éppen mi nem kerülünk majd szóba. Megfeledeznek rólunk, mert ők már annyira mások lesznek, mint akik mi voltunk, annyira másképpen látják majd maguk körül a világot, hogy eszükbe sem jut majd, hogy valaha itt voltunk, mi is, ebben a kertben, ebben a házban, és valaha mi is akartunk volna valamit, meg olykor, talán, még boldogok is voltunk.

Ancika elment.

Itt ülünk a kertben, a vendégekkel, és sírni volna kedvem, ami természetes is, hiszen meghalt az anyám. A sírás fojtogatja a torkomat, de ez a szomorúság nem feltétlenül csak

annak szól, hogy meghalt az anyám. Sokkal inkább magamat siratom. És jól tudom, hogy nem lenne szabad ennyire gyengének lennem.

Sötétedik.

Az egyik óriás méretű tölgyfa oldalsó ágán egy bagoly ücsörög, már akkor itt ült, amikor kijöttünk ide a nővéremmel, az Irmával, a kertbe.

Furcsa egy madár. Csak ül annak a hatalmas, öreg tölgyfának az ágán, és engem bámul.

Mintha akarna valamit tőlem.

Nem jó érzés. Magamban azt gondolom, ahogy arra a madárra nézek, hogy bocsásson meg nekünk mindenki, most, hogy elment tőlünk az anyánk, az Ancika, bocsássa meg mindenki azt, hogy itt vagyunk, dologtalanul, ingyenélőként, elszegényedve.

És akik utánunk jönnek, azok ültessenek itt, a kertben, egy kis csemetefát az emlékünkre.

Persze, itt van a lányom, gondolom magamban, és ezzel azt is gondolom, hogy talán mégsem jönnek majd olyanok, akik idegenek nekünk, hanem folytatódik valami, ami mi vagyunk, mert *nekem legalább van egy lányom, aki vigyáz rám*, mondom magamban, és jó ez így, sajnos, hogy a nővéremnek, az Irmának, nincsen gyereke, persze, még bármi lehet, hiszen csak néhány évvel múlt hetven, még bármi lehet, Sárának is öreg korában adott az Úr gyermeket, megtörténhet a csoda.

Magamban mosolygok kicsit.

Hazugság mindez.

Nincs senki, aki immáron továbbgondolhatná mindazt, amik voltunk mi, valaha, itt.

Egyedül vagyunk, tudom jól.

És ezen nem változtathat már senki és semmi.

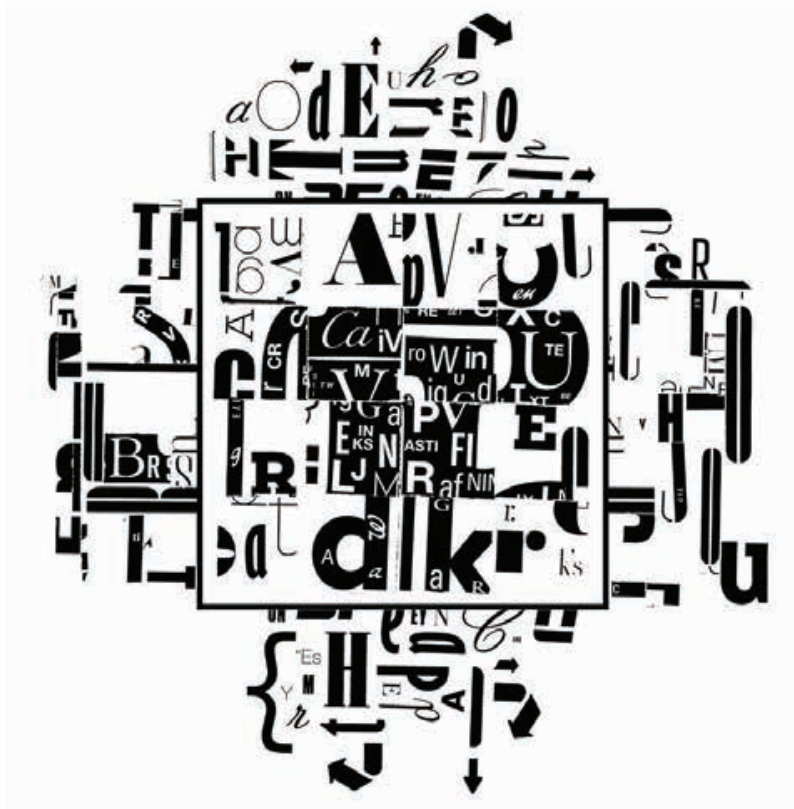
Még a Jóisten sem.

tama
tailor made solutions

www.tamaso.hu
Kis példányszámú könyvek és
újságok gyártásának specialistája

ANDREW TOPEL vizuális költeménye

VÁLTSON DIGITÁLISRA!

Olvassa a Nyugat Plusz magazin
digitális változatát!

your digital media
Dimag
dimag.hu

interaktív
tartalmak

folyamatosan
bővülő kínálat

iPad, PC, OSX
Android, Win8

FIVE INTERNATIONAL KFT. // UGYFELSZOLGALAT@DIMAG.HU

SPANGEL PÉTER

Porgy & Bess: labilis, de szerethető!

Újra Pesten a Porgy és Bess! Gershwin (avagy a színlapot idézve: a Gershwinek) operáját DuBose Heyward kisregénye ihlette, s az alapja igaz történet. Budapesten 1970-ben mutatták be először. Tizenhárom éven át játszották, sikerrel. Bár a mostani produkciót más felfogás jellemzi, a korábbi Porgy zenei irányítója, Dénes István karmesterként ma is részese a daljátéknak, így ő képviseli a folytonosságot.

Hosszú huzavona után, a jogtulajdonosok nemtetszése ellenére került színre a Porgy az Erkelben. Almási-Tóth András rendezésében ugyanis nem játszik "a fekete smink, nincsenek fehérek és feketék, csak a nélkülözés, a szerelem, a bűn és a remélt megváltás kap hangsúlyt, figyelmet. A rendezést mégsem nevezném batornak, a katarzis elmarad. Ami nem jelenti azt, hogy az előadásnak nincsenek erős/sűrű pillanatai.

Sporting Life nyugtalanító, mégis szórakoztató jelenlétei újra meg újra lendületet adtak a produkciónak. A szerepben Balczó Péter régen hallott jó formában arat megérdemelt

sikert. Ahogyan László Boldizsár is nagyszerű Sporting Life-ként – zengik azok, akik a másik szereposztást látták, hallották. A szintén a rossziúk táborát erősítő Crown (mindkét szereposztás szerint: Szegedi Csaba alakítja) már vitathatóbb karakter, hajlamos a túlzásokra, a teatralitásra.

A címszerepet éneklő Pallerdi András különösen szép hangszínnel énekelt, alakításában felvillantja humorát, kiváló karakterformáló képességét. (Bakonyi Marcell Porgyjából szinte kilúgozták a humort.) Létay Kiss Gabriella, a Puccini és Verdi szerepeiben megtapasztalt átéléssel, drámai erővel „hozza” Bess-t. (A másik szereposztásban Sáfár Orsolya ugyancsak szépen teljesített, bár kicsit talán nehezebben talált rá a sorsát irányítani képtelen, igaz érzelmekre vágyó, ugyanakkor labilis, érzéki áldozat karakterére.)

Persze, a körülményeket tekintve, tisztesen helytállt a népes szereplőgárda. Ne feledjük, hogy mindössze négy előadásra kellett kettős szereposztásban készülniük úgy, hogy a jövő évadbeli folytatás még bizonytalan. A zenekar kiválóan, nagy kedvvel játszott. Ez is valami.

George Gershwin 1898–1937

Kedves Nyugatplusz-olvasók!

A Nyugat Plusznak hűséges olvasóközönsége alakult ki a lap és elődeinek 2010 óta tartó időszak alatt. Szeretnénk ezt a kapcsolatot tovább erősíteni azzal, hogy lehetőséget biztosítunk a folyóirat előfizetésére és korábbi lapszámok kedvezményes megvásárlására.

A Nyugat Pluszra előfizetni a 2018-as első (tavaszi) számtól lehet, kizárólag egy esztendőre, amely évi négy darab negyedévente megjelenő lapot jelent. (Tehát, ha 2018/1. számtól számít az előfizetés, akkor a 2018/1-4. számot kapja kézhez az olvasó. Ha a 2018/2. számtól, akkor a 2018/2-4. és a 2019/1. számot kapja kézhez az olvasó. És így tovább.

Az egyéves előfizetési díj: 3000 Ft.

Az alábbi megrendelőlap postai úton vagy a megrendelőlap adatainak e-mailben való visszaküldésével

(a kiadó címe: EREF Bt., 1103 Budapest, Noszolpy utca 52.; e-mail: nyugatplusz2012@gmail.com), és az előfizetési díj befizetésével igényelheti az előfizetést (számlaszám: 11708001-21363319). A megrendelést – a megrendelőlap/e-mail és a díj beérkezése után – e-mailben igazoljuk vissza!

Korábbi lapszámok kedvezményesen!

A kiadón keresztül megvásárolhatók a Nyugat Plusz folyóirat korábbi, 2013-tól megjelent számai, a készlet erejéig. (A lapszámok itt áttekinthetők: http://www.dimag.hu/magazin/Nyugat_Plusz)

A megvásárolható számok: 2013/1-2. (ősz-tél) – kedvezményes ár: 600 Ft/db; 2014/1-4. – kedvezményes ár: 600 Ft/db; 2015/1-4. – kedvezményes ár: 600 Ft/db; 2016/1-4. – kedvezményes ár: 800 Ft/db; 2017/1-4. – kedvezményes ár: 900 Ft/db.

Nyugatplusz előfizetői megrendelőlap

A megrendelő neve:

A megrendelő postai címe:

A megrendelő email-címe:

Előfizetést rendelek:

Korábbi lapszámot rendelek:

(A kívánt lapszám megjelölendő!)

Törzsasztal Szabó Zoltán Attilával

Fővédnök: Dúzi Tamás, az év bortermelője (2014)
Nyugatplusz kedd esténként (21.30h)

„Szabó Zoltán Attila író, költő, a Nyugat Plusz alapító-főszerkesztője a FIX TV stúdiójába olyan művészeket invitál, akik értékeset alkotnak, vagy részesei, ihletői művészi együttműködéseknek, akik hivatásuknak tekintik szakmájukat.” (Port.hu)

Irodalmi expressz

SCHWALM ZOLTÁN

Vasútdal

Dombok, hegyek, várak, terek,
viadukton suhanó mázsás kerekek,
a szemafor jelzést ad, síneken a világ,
a messzeség közelít, a horizont tág.

Az alagút egy kapu, a poggyász pihen:
Hermész Dionüszossal koccint,
Szindbád Aphroditének lódít –
az utazás bódít...

Dombok, hegyek, várak, terek,
sínek fonala mentén: fák, patakok, erek,
a vasúti ablakból kémlelni az eget:
örök látomás, játék, mesés hegymenet.

(Hiszen) az alagút egy kapu, a horizont tág,
mondd, hallod-e a mozdony zaját?
S látod-e Vénuszt – a kalauzzal flörtöl,
Hát, Fortunát? – a Pullman Clubban hörpöl.

Refr.

Az Ezüstnyíl startra kész, az Orient favázás,
az Orfeum parádés, a hálókocsi *De Luxe*,
Szindbádon cylinder, Hermészen csákó,
múltba jelen karol, Királyi a Váró.

*Aztán alig fut, kattog szeliden
s nagy paloták közt végre elpihen*

*Aztán alig fut, kattog szeliden
s nagy paloták közt végre elpihen*

*Legott fanyar édesség támad,
Ha fenyőillat s kőszénfüst vegyül,
Ez a végállomások illata,
És én itt álmodozom egyedül.*
Reményik Sándor: Végállomás (részlet)

25 *máv* **nosztalgia**
éve az Élmények útján!

támogatásával.

*„Te szinarany torony, tavaszi szerelem!
halavány százszorszép, mondd meg, mi lesz velem?”*

Weöres Sándor

A MOLNÁR-C. PÁL MŰTEREM – MÚZEUM AJÁNDÉKA A NYUGAT PLUSZ OLVASÓINAK!

A mű címe:

Molnár-C. Pál: Cyrano de Bergerac

Molnár-C. Pál (1894–1981) festőművész a Gellérthegy oldalában, egy Ménesi úti villában élt és alkotott 50 éven át. Halála után, 1984-ben kisebbik lánya, dr. Csillag Pálné Éva, családi gondozású magánmúzeumot hozott létre, ahol a művek a születésük helyén láthatók.

A múzeum címe: 1118 Budapest, Ménesi út 65.

E-mail: info@mcpmuzeum.hu